

Dokument s plenarne sjednice

A9-0213/2022

19.7.2022

IZVJEŠĆE

o novom europskom Bauhausu
(2021/2255(INI))

Odbor za industriju, istraživanje i energetiku
Odbor za kulturu i obrazovanje

Izvjestitelji: Christian Ehler, Marcos Ros Sempere

Izvjestiteljica za mišljenje (*):
Martina Michels, Odbor za regionalni razvoj

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	17
MIŠLJENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ	22
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNE	28
MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA	32
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	44
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	45

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o novom europskom Bauhausu (2021/2255(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030. UN-a i ciljeve održivog razvoja UN-a, osobito cilj br. 4 o kvalitetnom obrazovanju, cilj br. 11 o održivim gradovima i zajednicama i cilj br. 13 o djelovanju u području klime,
- uzimajući u obzir izvješće Međuvladinog panela UN-a o klimatskim promjenama od 4. travnja 2022. naslovljeno „Klimatske promjene 2022.: ublažavanje klimatskih promjena”,
- uzimajući u obzir sporazum postignut 12. prosinca 2015. u Parizu (Pariški sporazum) na 21. zasjedanju Konferencije stranaka (COP 21) Okvirne konvencije UN-a o klimatskim promjenama,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. rujna 2021. naslovljenu „Novi europski Bauhaus: atraktivan, održiv, zajedno” (COM(2021)0573),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2016. naslovljenu „Novi program vještina za Europu – Suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti” (COM(2016)0381),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. svibnja 2018. naslovljenu „Nova europska agenda za kulturu” (COM(2018)0267),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. listopada 2020. naslovljenu „Val obnove za Europu – ozelenjivanje zgrada, otvaranje radnih mesta, poboljšanje života” (COM(2020)0662),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. lipnja 2021. naslovljenu „Dugoročna vizija za ruralna područja EU-a – Do 2040. ostvariti jača, povezana, otporna i prosperitetna ruralna područja” (COM(2021)0345),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. srpnja 2021. naslovljenu „Spremni za 55 %: ostvarivanje klimatskog cilja EU-a za 2030. na putu ka klimatskoj neutralnosti” (COM(2021)0550),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2022. pod naslovom „REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju, (COM(2022)0108),
- uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 30. studenoga 2021. o kulturi, visokokvalitetnoj arhitekturi i izgradenom okolišu kao ključnim elementima inicijative „novi europski

Bauhaus”¹,

- uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 15. studenoga 2018. o planu rada za kulturu za razdoblje 2019. – 2022.²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2021. o položaju umjetnika i kulturnom oporavku u EU-u³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2022. o ulozi kulture, obrazovanja, medija i sporta u borbi protiv rasizma⁴,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2020. o kulturnom oporavku Europe⁵,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2020. o maksimalnom iskorištavanju potencijala za energetsku učinkovitost fonda zgrada EU-a⁶,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2020. o strategiji EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama⁷,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. siječnja 2021. o ostvarivanju djelotvornog političkog učinka Europske godine kulturne baštine,⁸
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. studenoga 2021. o europskom prostoru obrazovanja: zajednički holistički pristup⁹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. ožujka 2021. o kohezijskoj politici i regionalnim strategijama za okoliš u borbi protiv klimatskih promjena¹⁰,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa i o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata¹¹(Uredba o Obzoru Europa),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/783 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi Programa za okoliš i djelovanje u području klime (LIFE)¹²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od

¹ SL C 501 I, 13.12.2021., str. 13.

² SL C 460, 21.12.2018., str. 12.

³ SL C 184, 5.5.2022., str. 88.

⁴ Usvojeni tekstovi: P9_TA(2022)0057.

⁵ SL C 385, 22.9.2021., str. 152.

⁶ SL C 385, 22.9.2021., str. 68.

⁷SL C 445, 29.10.2021., str. 156.

⁸ SL C 456, 10.11.2021., str. 24.

⁹ SL C 205, 20.5.2022., str. 17.

¹⁰ SL C 494, 8.12.2021., str. 26.

¹¹ SL L 170, 12.5.2021., str. 1.

¹² SL L 172, 17.5.2021., str. 53.

24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu¹³,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa za unutarnje tržište, konkurentnost poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, područje bilja, životinja, hrane i hrane za životinje te europsku statistiku (Program jedinstvenog tržišta)¹⁴,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi programa Digitalna Europa¹⁵,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 2021/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Erasmus+: program Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport¹⁶,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/818 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Kreativna Europa (2021. – 2027.)¹⁷,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/888 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Europskih snaga solidarnosti¹⁸,
- uzimajući u obzir Novu povelju iz Leipziga – transformativna snaga gradova za opće dobro, donesenu na neformalnom sastanku ministara nadležnih za urbana pitanja 30. studenoga 2020.,
- uzimajući u obzir izvješće radne skupine stručnjaka iz država članica za otvorenu metodu koordinacije od 6. listopada 2021. naslovljeno „Ususret zajedničkoj arhitektonskoj kulturi: ulaganje u visokokvalitetnu životnu okolinu za sve”,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Davosa usvojenu na konferenciji ministara kulture održanoj 22. siječnja 2018. pod nazivom „Ususret visokokvalitetnoj građevinskoj kulturi (Baukultur) za Europu”, kao i kasnije uspostavljen sustav kvalitete za građevinsku kulturu prema Deklaraciji iz Davosa „Osam kriterija za visokokvalitetni Baukultur”,
- uzimajući u obzir završno izvješće Odbora za bolju i ljepšu gradnju pri vradi Ujedinjene Kraljevine od 30. siječnja 2020. naslovljeno „Živjeti s ljepotom”,
- uzimajući u obzir članak 167. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Povelju EU-a o temeljnim pravima, posebno članak 17. o pravu na vlasništvo, članak 18. o pravu na azil, članak 19. o zaštiti u slučaju udaljavanja, protjerivanja ili izručenja, članak 26. o integraciji osoba s invaliditetom, članak 34. o socijalnoj sigurnosti i pomoći, članak 36. o pristupu službama od općega gospodarskog

¹³ SL L 231, 30.6.2021., str. 60.

¹⁴ SL L 153, 3.5.2021., str. 1.

¹⁵ SL L 166, 11.5.2021., str. 1.

¹⁶ SL L 189, 28.5.2021., str. 1.

¹⁷ SL L 189, 28.5.2021, str. 34.

¹⁸ SL L 202, 8.6.2021., str. 32.

interesa i članak 37. o zaštiti okoliša,

- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, posebno poglavlje III. o socijalnoj zaštiti i uključenosti, načelo 19. o stanovanju i pomoći beskućnicima i načelo 20. o dostupnosti osnovnih usluga,
 - uzimajući u obzir rad Zajedničkog istraživačkog centra Komisije na novom europskom Bauhausu,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za regionalni razvoj, Odbora za proračun te Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku i mišljenja Odbora za kulturu i obrazovanje (A9-0213/2022),
- A. budući da Europa prolazi kroz razdoblje ekološke, digitalne i socijalne tranzicije, koju ubrzavaju gospodarski i socijalni učinak bolesti COVID-19; budući da se geopolitička situacija u Europi mijenja zbog ruske agresije na Ukrajinu; budući da su populizam, ekstremizam i antieuropsko raspoloženje u porastu;
- B. budući da EU odgovara na izazove uništavanja okoliša, klimatskih promjena i sve veće oskudice prirodnih resursa koji iziskuju dalekosežne i ambiciozne političke mjere za provedbu europskog zelenog plana, koji pokreće težnju za obnovom i inovacijama u okviru našeg planeta; budući da je cilj novog europskog Bauhausa, kao same „srži“ europskog zelenog plana, riješiti pitanje prostornih i okolišnih potreba Europe na transdisciplinaran, održiv, uključiv i estetski način;
- C. budući da je prijelaz na klimatski neutralno gospodarstvo do 2050. izvrsna prilika i izazov za Uniju, njezine države članice i poduzeća iz svih sektora; budući da novi europski Bauhaus treba nanovo protumačiti izvorni Bauhaus u kontekstu klimatske krize, rata, pandemije i prirodnih katastrofa, koje povećavaju društvene nejednakosti;
- D. budući da kultura i sloboda umjetnosti znatno doprinose dinamičnosti društva, omogućujući nam bolji zajednički život, izgradnju demokratskih, uključivih i slobodnih društava te vraćanje osjećaja zajedničkog identiteta i pripadnosti; budući da bi svatko trebao imati pravo na pristup kulturi i na sudjelovanje u njoj; budući da je kultura također ključna za istraživanje složenih izazova s kojima se društvo suočava, a kulturne dvorane ključna su mesta za slobodu izražavanja i rasprave;
- E. budući da je kultura strateški sektor EU-a koji potiče jačanje njegova gospodarstva jer znatno doprinosi BDP-u i zapošljavanju te neizravno i drugim sektorima i industrijama; budući da su kulturni i kreativni sektori i industrije jedno od područja koje je pandemija najteže pogodila, da se oporavljaju sporije od ostatka gospodarstva EU-a te da bi ih stoga trebalo dodatno promicati i podupirati; budući da novi europski Bauhaus može omogućiti daljnja ulaganja u sektor i uključiti različite aktere u njihovu provedbu na terenu;
- F. budući da se arhitektura, urbanističko i teritorijalno planiranje, mobilnost, dizajn,

umjetnost, sociologija i inženjerstvo dopunjavaju i neophodni su za izgradnju uključivog, održivog i lijepog društva; budući da su ti sektori, koji imaju ključnu ulogu u promicanju istraživanja i inovacija za održivi razvoj, održivu kulturu izgradnje i inovativna, prostorno učinkovita rješenja u skladu s našom zelenom i digitalnom tranzicijom, ugroženi krizom uzrokovanom bolešcu COVID-19;

- G. budući da postoji hitna potreba za razvojem održivijih gospodarskih modela u građevinskom i energetskom sektoru, koji omogućuju kružno gospodarstvo i koji će doprinijeti borbi protiv energetskog siromaštva i postizanju klimatskih ciljeva Unije;
- H. budući da su zgrade odgovorne za 40 % potrošnje energije EU-a i za 36 % njegovih emisija stakleničkih plinova iz energije¹⁹;
- I. budući da je cilj strategije za „val obnove“ udvostručiti stopu obnove zgrada u Europi, s ciljem obnove više od 35 milijuna zgrada i otvaranja do 160 000 radnih mjeseta u građevinskom sektoru;
- J. budući da je pristup stanovanju temeljno pravo; budući da su beskućništvo i nemogućnost pristupa kvalitetnom, pristupačnom stanovanju doveli do krize u dijelovima EU-a;
- K. budući da su gradovi mjesta pluralizma, kreativnosti i solidarnosti; budući da su loše planiranje i projektiranje u javnoj sferi i sve izraženije širenje urbanih područja doveli do pada kvalitete zgrada diljem Europe; budući da novi europski Bauhaus ima potencijal za iskorištavanje ograničenog prostora u gradovima na održiv, estetski i uključiv način, za bolje povezivanje urbanih i ruralnih područja, za osiguravanje sudjelovanja stanovnika u prostornom planiranju i za pomoć u oživljavanju grada kao prostora stvorenog za interakciju i kulturne aktivnosti;
- L. budući da izgradnja bolje budućnosti započinje kvalitetnim obrazovanjem i osposobljavanjem, uključujući obrazovanje u području okoliša, strukovno osposobljavanje i cjeloživotno učenje, među ostalim putem mogućnosti učenja na internetu koje bi trebale biti dostupne svima, kao i usavršavanjem i prekvalifikacijom; budući da je pristup kvalitetnom obrazovanju temeljno pravo; budući da obrazovanje i kultura imaju ključnu ulogu u osobnom razvoju i u demokratskom i građanskom sudjelovanju građana; budući da visokokvalitetno izgrađeno okruženje zahtijeva osposobljavanje kvalificiranih stručnjaka, obrtnika i kulturnih radnika; budući da postizanje strateške autonomije Unije ovisi o njezinoj sposobnosti da pokaže izvrsnost u obrazovanju, istraživanju i inovacijama;
- M. budući da na kulturnu baštinu, koja odražava vrijednosti zajednice, sve više utječe klimatske promjene i uništavanje okoliša te da je ona suočena s drugim izazovima kao što su nedovoljna ulaganja, loše planiranje i loše upravljanje turističkim tokovima; budući da novi europski Bauhaus može doprinijeti njezinu očuvanju, obnovi, prilagodbama i zaštiti u budućnosti; budući da stručnjaci u građevinskom sektoru moraju doprinositi općem dobru poštovanjem kulturne baštine;
- N. budući da projekti novog europskog Bauhausa zahtijevaju i regulatorni okvir potpore

¹⁹ Komisija „U fokusu: energetska učinkovitost zgrada”, 17. veljače 2020.

koji je u skladu sa sektorskim zakonodavstvom EU-a i praksama održive javne nabave;

- O. budući da su ruski vojni napadi namjerno usmjereni na javnu infrastrukturu, stambene zgrade, kulturnu baštinu i drugu civilnu infrastrukturu u Ukrajini;

Glavni ciljevi

1. podsjeća da je povijesnim pokretom Bauhaus stvoren obrat paradigmе u dizajnu, arhitekturi i umjetnosti te da smo iz njega izvukli važne pouke, kao što je optimizacija odnosa između forme i funkcije, s ciljem demokratizacije kulture, i da je on iznjedrio radikalno promišljanje i inovacije i bio odraz istinskih kulturnih i društvenih promjena u progresivnom umjetničkom i obrazovnom kontekstu nakon Prvog svjetskog rata, pri čemu su ljudi od njega imali realne koristi; konstatira da novi europski Bauhaus na isti način može pozitivno utjecati na naš svakodnevni život postizanjem stvarnih promjena na terenu i doprinosom pravednoj tranziciji;
2. pozdravlja inicijativu novi europski Bauhaus, kojom se nastoji stvoriti paneuropski kulturni pokret koji će doprinijeti pametnjem, održivijem, uključivijem i ugodnjem životnom okruženju te poticati lokalno i globalno znanje; naglašava da je prije svega potrebno usredotočiti se na poboljšanje kvalitete života ljudi stvaranjem zdravih i cjenovno pristupačnih životnih prostora, preispitivanje statusa quo i preobrazbu prostora, zgrada prostora, zgrada, gradova i naseljenih područja, među ostalim u manje razvijenim, prigradskim, ruralnim, udaljenim ili prekograničnim područjima i regijama, u skladu s Planom EU-a za gradove te na temelju uspješnog rada URBACT-a, uz istodobno poboljšanje suživota i javnog prostora za socijalnu i teritorijalnu koheziju i demokratski život, rješavanje pitanja prostorne segregacije i povijesne isključenosti društvenih skupina te zaštitu okoliša tijekom planiranja i izgradnje zgrada i okolnih prostora;
3. prepoznaje novi europski Bauhaus kao kreativnu, interdisciplinarnu i transdisciplinarnu inicijativu koja arhitekturu, dizajn, umjetnost i znanost prvi put zajedno postavlja u prvi plan politika EU-a, uz istovremeno nastojanje da se doprinese i drugim programima i inicijativama Unije, uključujući digitalnu i zelenu tranziciju, te europski zeleni plan pretvara u opipljivo, pozitivno i uključivo iskustvo za sve, čime mu se daje kreativna i kulturna dimenzija i pokreće novi val inovacije; naglašava da novi europski Bauhaus također treba zaštititi građane od prirodnih katastrofa i katastrofa povezanih s klimom tako što će u svoje ciljeve uključiti sigurnosnu komponentu; konstatira da će se time potaknuti novi načini izgradnje i uporaba inovativnih, visokokvalitetnih, održivih i otpornih građevinskih materijala, uključujući obnovu nakon katastrofa;
4. ponovno potvrđuje da novi europski Bauhaus ima potencijal za preoblikovanje načina na koji su osmišljene politike, među ostalim suradnjom sa zajednicama, za poticanje politika i zakonodavnih promjena koje utječu na izgrađeni okoliš i dobrobit radne snage te za definiranje budućeg okruženja ispunjavanjem potrebe za prostorima koji su pristupačni i prilagođeni novim i promjenjivim načinima života, kao što su prostori za netradicionalne konfiguracije kućanstava, višegeneracijsko stanovanje, fleksibilni radni prostori (za više ljudi), urbano okruženje prilagođeno djeci i sigurniji prostori za žene i ranjive osobe; ustraže u tome da novi europski Bauhaus mora pokazati razinu ambicije u skladu s klimatskim obvezama Unije i izraditi smjernice za države članice, uključujući

lokalne i regionalne vlasti, za njegovu provedbu;

5. naglašava da novi europski Bauhaus, kako bi bio uspješan, mora biti pristupačan, transparentan, cjenovno prihvatljiv, socijalno i geografski pravedan i uključiv te mora aktivno uključivati građane EU-a, organizacije lokalne zajednice i lokalno stanovništvo, uz osiguranje socijalne i teritorijalne raznolikosti i podupiranje projekata svih veličina, na način „odozdo prema gore”, od izrade projekta do provedbe i evaluacije, uz poduzimanje aktivnih mjera kako bi se izbjegle sve vrste elitističkog pristupa ili nepovoljan učinak gentrifikacije, te uz povećanje savjetovanja s građanima i njihova sudjelovanja; ističe potrebu za uključivanjem mladih ljudi u inicijativu, posebno mladih arhitekata, umjetnika i radnika u kulturnom i kreativnom sektoru i industriji;
6. ističe važnost osiguravanja pristupačnosti za osobe s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću, osobe s posebnim potrebama i skupine u nepovoljnem položaju tako što će javne usluge te kulturni, društveni i gospodarski život biti dostupni svima; u tom pogledu ističe važnost dobrog dizajna; ustraje u tome da sredstva moraju biti usmjerena i na isključene, marginalizirane i ugrožene zajednice;
7. smatra da taj inovativni kulturni pokret ima potencijal da Europu postavi na mjesto svjetskog predvodnika u području održive arhitekture, teritorijalnog i prostornog planiranja, dizajna, kulture, održive mobilnosti i logistike, tehnologije, kružnoga gospodarstva, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije promicanjem načinâ boljeg zajedničkog življenja, rada i sudjelovanja u rekreacijskim aktivnostima, koji se mogu primjenjivati i izvan EU-a; smatra da se socijalne i tehnološke inovacije moraju podupirati na odgovarajući način, uključujući javnim i privatnim ulaganjima u istraživanje i razvoj;
8. poziva Komisiju da dodatno proširi doseg novog europskog Bauhausa uključivanjem pridruženih i partnerskih zemalja izvan EU-a koje bi mogle sudjelovati u inicijativi, među ostalim trajnim dijalogom o novom europskom Bauhausu; potvrđuje da novi europski Bauhaus ima potencijal doprinijeti poslijeratnoj obnovi gradova, društava i gospodarstva, posebno u kontekstu aktualnog rata u Ukrajini i uz sudjelovanje ukrajinskih kulturnih i kreativnih sektora i industrija i njihovih stručnjaka;

Financiranje i upravljanje

9. naglašava da tijekom prvih godina njegova postojanja novi europski Bauhaus nije uspio doprijeti do svih država članica EU-a i zainteresiranih strana u tim državama; potiče Komisiju i države članice da podižu svijest o toj inicijativi i da poboljšaju koordinaciju između svih razina upravljanja, koje bi trebale imati pravovremen i ravnopravan pristup informacijama, mogućnostima i financiranju; potiče Komisiju da održava redovite sastanke s državama članicama i partnerskim zemljama te da uspostavi kontaktne točke u državama članicama kako bi se olakšala provedba novog europskog Bauhausa i pristup financiranju; ističe važnost odgovarajućih sredstava na razini EU-a i nacionalnoj razini kako bi se pružila potpora provedbi novog europskog Bauhausa na terenu kao i prilagođeni modeli i postupci financiranja te kako bi se administrativno opterećenje svelo na najmanju moguću mjeru;
10. potiče države članice da u svojim nacionalnim politikama provedu novi europski Bauhaus; naglašava da novi europski Bauhaus može pomoći u uklanjanju velikih razlika

među državama članicama u pogledu njihove sposobnosti da ostvare ciljeve novog europskog Bauhausa, čime se doprinosi jednakim uvjetima za sve; potiče sva javna tijela, uključujući institucije Unije, da u upravljanje vlastitim izgrađenim okruženjem i postupke javne nabave uključe načela novog europskog Bauhausa;

11. poziva Komisiju da odgovarajućim prostornim planiranjem i na temelju sveobuhvatnog okvira upravljanja stvori integrirani, nediskriminatoran, transparentan, odgovoran i prostorno strukturiran model upravljanja za novi europski Bauhaus, uključujući sudjelovanje javnosti i preuzimanje odgovornosti;
12. traži od Komisije da pravodobno pruži informacije o tome kako sudjelovati u novom europskom Bauhausu, među ostalim putem tehničke pomoći zainteresiranim dionicima i najboljim praksama, te da pojasni opće kriterije za odabir i evaluaciju projekata i inicijativa novog europskog Bauhausa i za dodjelu sredstava, a posebno:
 - podupiranje provedbe ključnih politika kao što su zeleni plan, okolišna, industrijska, socijalna i kulturna politika;
 - poštovanje vodećih načela novog europskog Bauhausa – održivosti, uključivosti i estetike – nadahnjujući se sustavom kvalitete za građevinsku kulturu prema Deklaraciji iz Davosa;
 - otvaranje novih radnih mesta s dobrom radnim uvjetima i poslovnim prilikama, kojima se dodaje gospodarska vrijednost i poboljšava europska konkurentnost, u skladu s načelima održivog financiranja, s posebnim naglaskom na pojednostavljenju postupaka za podnošenje zahtjeva za oznaku novog europskog Bauhausa i financiranje sredstvima EU-a te na jačanju održivosti malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi), kao i na doprinosu kružnosti i održivosti europskoga gospodarstva;
 - promicanje pristupačnosti primjenom posebnih projektnih kriterija, kao i cjenovne pristupačnosti, uključivosti, rodno osviještene politike, raznolikosti, pluralizma, sigurnosti i razvoja civilnog društvenog kapitala;
 - promicanje sudjelovanja i povezivanja svih dionika, uključujući lokalne i regionalne vlasti, civilno društvo i organizacije pod vodstvom zajednice, zainteresirane pojedince, stručnjake i organizacije koje ih zastupaju;
 - uključivanje kulturnih i kreativnih sektora i industrije, uključujući kulturne stvaraocе;
 - jamčenje usklađenosti novog europskog Bauhausa s ciljevima održivog razvoja u skladu s pokazateljima Programa održivog razvoja do 2030., obvezama Unije u okviru Pariškog sporazuma, klimatskim, okolišnim i energetskim politikama EU-a i politikom EU-a o biološkoj raznolikosti, europskog stupa socijalnih prava te temeljnim europskim vrijednostima;
13. poziva Komisiju da načela novog europskog Bauhausa učini sastavnim dijelom cjelokupnog relevantnog budućeg zakonodavstva te da istodobno istakne potrebu za sinkronizacijom između novog europskog Bauhausa i postojećeg zakonodavstva,

programa i inicijativa Unije te da zajamči da postojeći regulatorni okvir, kao što su Direktiva o energetskoj učinkovitosti zgrada i Direktiva o energetskoj učinkovitosti, podupire ciljeve novog europskog Bauhausa i njegovu provedbu;

14. osim toga, poziva na to da se razviju posebni kriteriji za relevantne sektore, osobito gradevinarstvo i arhitekturu, energiju, mobilnost, dizajn, tehnologiju, turizam, obrazovanje i vještine, obrtništvo, kulturu i umjetnost te kulturno nasljeđe, u bliskoj suradnji s dionicima iz tih sektora, uzimajući u obzir certifikacije i standarde pojedinih sektora, te za aktivnosti kojima se promiču sinergije među sektorima; podsjeća da je ključno uzeti u obzir geografsku ravnotežu kako bi se novi europski Bauhaus mogao jednako proširiti diljem EU-a i izvan njega; nadalje, naglašava da projekti ne moraju biti prekogranični kako bi im se dodijelila oznaka novog europskog Bauhausa;
15. izražava žaljenje zbog nejasnoće u pogledu financiranja novog europskog Bauhausa od 2023. nadalje; poziva na izmjenu Uredbe o Obzoru Europa tijekom revizije aktualnog višegodišnjeg finansijskog okvira u sredini programskog razdoblja kako bi se sastavila misija novog europskog Bauhausa koja se financira s 500 milijuna EUR; ističe da bi taj program trebali podupirati i drugi relevantni programi kako bi se proizveo dodatni učinak te da postojeći programi Unije mogu doprinijeti postizanju ciljeva novog europskog Bauhausa; poziva Komisiju da zajamči da novi europski Bauhaus nadopunjuje druge politike EU-a, uključujući kohezijsku politiku, te da potporu novom europskom Bauhausu uključi u partnerske sporazume i programe, uz potporu strukturnih i kohezijskih politika EU-a;
16. poziva Komisiju da što prije podnese prijedlog kojim bi novi europski Bauhaus postao novi zasebni program EU-a do sljedećeg VFO-a, čime bi se konkretnе ideje i ciljevi popratili odgovarajućim financiranjem; prima na znanje napore koje je Komisija uložila u pokretanje prvih poziva na podnošenje projekata uzimanjem sredstava iz postojećih programa, ali smatra da njihov učinak nije razmjeran razini ambicija projekta; uporno tvrdi da će za to biti potrebna nova sredstva uz namjensku i stabilnu proračunska liniju; naglašava da se tim novim programom ne smije smanjiti financiranje drugih nedovoljno financiranih programa, posebno programa Kreativna Europa, Erasmus+ i europske snage solidarnosti, bez obzira na veze i sinergije koje bi mogao stvoriti s njima, niti preusmjeriti naglasak s njihovih dogovorenih političkih prioriteta; ističe da se sredstva novog europskog Bauhausa u velikoj mjeri trebaju namijeniti istraživanju i inovacijama;
17. poziva Komisiju da razvije jasan plan za privlačenje javnih i etičkih privatnih ulaganja, uključujući skupno financiranje, s posebnim naglaskom na promicanje ženskog vodstva u poduzetničkom kapitalu i novoosnovanim poduzećima; potiče države članice da, ovisno o svojem fiskalnom opsegu, dodijele odgovarajuća sredstva u skladu s načelima novog europskog Bauhausa u okviru svojih planova za oporavak i otpornost te europskih strukturnih i investicijskih fondova za projekte u skladu s načelima i ciljevima novog europskog Bauhausa, kako bi se potaknuo održivi razvoj i obuhvatila partnerstva koja uključuju javne i privatne subjekte; napominje da će se time ostvariti opipljivi rezultati na terenu; naglašava da bi novi europski Bauhaus također trebao doprinijeti stvaranju prostora i zgrada kojima se potiče poduzetništvo;
18. izražava potrebu da se kreativno razmišljanje zadrži u svim fazama, a ne samo u fazama zajedničkog osmišljavanja, provedbe i širenja; poziva Komisiju da uspostavi

transparentan mehanizam praćenja i evaluacije koji se temelji na dokazima i koji uključuje sve relevantne dionike te koji bi trebao kontinuirano preispitivati sve aktivnosti novog europskog Bauhausa na razini EU-a i nacionalnoj razini, uključujući njihov društveni i klimatski učinak, njihov utjecaj na razvoj regija i njihovo stvarno stvaranje vrijednosti tijekom vremena, te da o tome redovito izvješće Parlament i Vijeće; očekuje primitak prvog izvješća o praćenju tijekom 2022.;

Razvoj i područja interesa

19. smatra da bi pokret novi europski Bauhaus trebao promicati održivije, socijalno uključivije i inovativnije načine života na temelju sveobuhvatnih novih modela planiranja, izgradnje i naseljavanja našeg izgrađenog okruženja, uz smisleno sudjelovanje stanovnika u postupku donošenja odluka, u skladu s novim potrebama i novim obrascima potrošnje i mobilnosti, te da bi on trebao pomoći osigurati dostojanstveno, kvalitetno i cjenovno pristupačno stanovanje svima, osobito ranjivim skupinama, uključujući borbu protiv stambene isključenosti i beskućništva;
20. smatra da je novi europski Bauhaus prilika da se predvidi dobro osmišljena zelena obnova javnih prostora radi postizanja ciljeva dekarbonizacije, naknadnog opremanja i prenamjene zastarjelih zgrada, pretvaranja starih industrijskih područja u nove zelene urbane i javne prostore te izgradnje relevantne infrastrukture kako bi se potakli fizička aktivnost, znanje i kulturna razmjena;
21. poziva da se u okviru novog europskog Bauhausa promiče koncept gradova u kojima bi sve ključne usluge i sadržaji bili dostupni građanima na 15 minuta hoda te da se pruže inovativna rješenja za razvoj održivih urbanih područja, uključujući rješenja za održivu mobilnost; ističe da novi europski Bauhaus treba prezentirati cjenovno pristupačne, socijalno uključive i energetski učinkovite zgrade te doprinijeti promjeni načina prijevoza prema javnom i kolektivnom prijevozu i prijevoznim sredstvima koja manje onečišćuju;
22. naglašava važnost preobrazbe, nadogradnje i naknadne prilagodbe postojećeg fonda zgrada, uključujući loše planirane i izgrađene zgrade koje su izgradili totalitarni režimi, primjene prirodnih materijala kao što je drvo te smanjenja otpada i povećanja trajnosti, mogućnosti ponovne uporabe i kružnosti u izgrađenom okolišu; ustraže u tome da bi to trebalo uključivati davanje prednosti obnovi i prilagodljivoj ponovnoj uporabi u odnosu na rušenje i novu izgradnju, prema potrebi, uklanjanje prepreka povezanih s rukovanjem otpadom i njegovim prijevozom, kao i podizanje svijesti ljudi o ugrađenom i uskladištenom ugljiku u materijalima kako bi mogli donijeti informirane odluke;
23. naglašava da bi novi europski Bauhaus također trebao podupirati inicijative za izgradnju i obnovu cjenovno pristupačnog, visokokvalitetnog i energetski učinkovitog socijalnog stanovanja;
24. poziva države članice da sastave inovativne programe obrazovanja u skladu s načelima i ciljevima novog europskog Bauhausa radi kulturnog obrazovanja i razvoja prostornih, kreativnih, orijentacijskih i crtačkih vještina i uključivanja ključnih načela novog europskog Bauhausa i zelenih i digitalnih vještina u informalno, neformalno i visoko obrazovanje i cjeloživotno učenje, uključujući usavršavanja i prekvalifikacije relevantnih stručnjaka, što će pomoći i u ostvarenju Novog programa vještina;

naglašava važnost podizanja razine osviještenosti putem obrazovanja o poštovanju okoliša i kulturne baštine, uz savjetovanje s koalicijom „Obrazovanje za klimu”; poziva EU da promiče takva nastojanja; poziva Komisiju da mogućnosti mobilnosti učini sastavnim dijelom novog europskog Bauhausa, posebno kad je riječ o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te studentima iz povezanih disciplina i kvalificiranim stručnjacima u kulturnim i kreativnim sektorima i industrijama;

25. potiče države članice i Komisiju da uključe sve aspekte trokuta znanja – inovacije, istraživanje i obrazovanje – promicanjem partnerstava između visokoškolskih ustanova, među ostalim preko europskih sveučilišnih saveza, znanstvenih organizacija, uključujući arhitektonske i kulturne znanstvene centre, i industrije, kao i relevantna mikro poduzeća, MSP-ove, socijalna poduzeća i novoosnovana poduzeća, u bliskoj suradnji s Europskim institutom za inovacije i tehnologiju i Zajedničkim istraživačkim centrom; smatra da bi zajednica znanja i inovacija u području kulturnih i kreativnih sektora Europskog instituta za inovacije i tehnologiju i industrija trebala svoje znanje staviti na raspolaganje za ostvarenje ciljeva novog europskog Bauhausa, posebno u državama članicama i regijama u kojima je inovacijski kapacitet umjeren;
26. ističe da bi se novim europskim Bauhausom mogla poduprijeti energetska sigurnost i učinkovitost poticanjem ulaganja i promicanjem materijala i rješenja s niskom razinom energije, bez emisija i s niskim emisijama ugljika, među ostalim s pomoću kooperativnih modela i modela u vlasništvu zajednice za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i projektima koji se koriste otpadnom toplinom i integriranim energetskim sustavima;
27. ukazuje na goruće pitanje povećanja cijena energije i posljedičnog povećanja energetskog siromaštva među kućanstvima u EU-u; naglašava kako je važno da projekti novog europskog Bauhausa imaju ključnu ulogu u borbi protiv energetskog siromaštva i zaštiti ugroženih domaćinstava putem inovativnih rješenja za sektor graditeljstva, građevinski sektor, industrijski sektor i sektor materijala, s obzirom na to da je to preduvjet za postizanje pravedne i poštene energetske tranzicije;
28. naglašava da bi novi europski Bauhaus mogao olakšati digitalnu tranziciju poboljšanjem povezivosti kako bi se ublažio digitalni jaz, postigla učinkovitija, uključivija, pristupačnija i ekološki održiva rješenja te poboljšala upotreba lokalnih resursa i vještina;
29. uviđa da novi europski Bauhaus može poslužiti kao katalizator za uvođenje transformativnih promjena u kreativnim, građevinskim i poslovnim ekosustavima te za novo razumijevanje i kvalitetu planiranja, dizajna i izgradnje, među ostalim primjenom digitalnih tehnologija tijekom cijelog životnog ciklusa zgrade, izgradnjom kapaciteta za stvaranje inovativnih modela i digitalnih tehnologija za urbanističko planiranje, uz ostalo poticanjem prekogranične suradnje u razmjeni podataka i obuhvaćanjem načela kružnosti i učinkovitosti resursa u prelasku na ugljičnu neutralnost;
30. poziva da se novim europskim Bauhausom potakne uporaba održivih i trajnih tehnologija i materijala, promičući pametna energetska i ekološka rješenja te inovacije u području materijala, postupaka, automatizacije i tehnika na obnovljiv i troškovno učinkovit način, uz mogućnost recikliranja, a kojim se smanjuju emisije stakleničkih

plinova, kao što su montažni elementi od održivih materijala, fotonaponska infrastruktura ili infrastruktura za punjenje, biomaterijali i materijali dobiveni iz geoizvora te lokalno ispitane građevinske tehnike; u tom kontekstu naglašava važnost olakšanja opskrbe potrebne za proizvodnju takvih građevinskih materijala, uključujući sirovine, uz istodobno jamčenje jednakih uvjeta tržišnog natjecanja izbjegavanjem narušavanja tržišta;

31. uviđa da je kulturni aspekt novog europskog Bauhausa ključan za njegovu socijalnu i demokratsku dimenziju; istovremeno poziva Komisiju da definira i razvije metodologiju dizajna novog europskog Bauhausa utemeljenu na dokazima kako bi se osiguralo da se procesi preobrazbe prostora, zgrada, gradova i teritorija temelje na znanstvenim istraživanjima kako bi se postigli najbolji mogući ishodi;
32. pozdravlja inovativan, integriran pristup koji novi europski Bauhaus zagovara učinkovitom upotrebom prostora, očuvanjem, obnovom, vrednovanjem, promicanjem i ponovnom uporabom povijesne, kulturne i prirodne baštine; poziva Komisiju i države članice da iskoriste novi europski Bauhaus kao priliku za bolju zaštitu europske bogate kulturne baštine od utjecaja uništavanja okoliša, turizma kojim se loše upravlja i drugih izazova; naglašava da zahvaljujući pametnoj obnovi, uključujući poboljšanja energetske učinkovitosti, preobrazbu i prilagodljivu ponovnu uporabu, lokaliteti kulture i baštine mogu imati nove i proširene namjene; prepoznaće digitalizaciju kao sredstvo vrednovanja kulturne baštine;

Provedba

33. poziva Komisiju i države članice da novi europski Bauhaus povežu s Valom obnove te da iskoriste inovativna rješenja koja taj projekt nudi u sveobuhvatnoj, cijelovitoj, kvalitetnoj i cijenovno učinkovitoj obnovi našeg fonda zgrada; naglašava da bi se ona trebala temeljiti na preciznoj analizi životnog ciklusa zgrade i da bi se pritom trebalo voditi računa o kontekstu specifičnom za lokaciju, uključujući lokalne estetske i arhitektonske značajke, koje nadilaze energetsku učinkovitost i uključuju poboljšanje kvalitete unutarnjeg okruženja, obnovljivu energiju, trajnost, dostupnost, sigurnost i uklanjanje štetnih tvari; potiče Komisiju i države članice da poduzmu mjere za brzo povećanje stope obnove, među ostalim izbjegavanjem dodatnih prepreka koje ometaju obnovu;
34. smatra da bi se ekološki i socijalni učinci svih projekata novog europskog Bauhausa trebali procjenjivati tijekom njihova životnog ciklusa;
35. poziva Komisiju da dodatno integrira novouspostavljeni okvir za održive zgrade Level(s) kako bi se poboljšala održivost unutar sektora; ističe potrebu za optimizacijom okvira kako bi ga se učinilo pristupačnijim stručnjacima u građevinskom sektorу; zahtijeva da se taj okvir kontinuirano ažurira kako bi uključivao nove nalaze i zaključke iz projekata novog europskog Bauhausa;
36. podržava stvaranje označke novog europskog Bauhausa, u suradnji s relevantnim dionicima, na temelju jasnih kriterija koji se primjenjuju na sveobuhvatan, cijelovit i uključiv način, kojom se procjenjuje vrijednost projekta povezana s održivošću, gospodarska, ekološka i socijalna vrijednost i promišlu sinergije s postojećim oznakama i alatima kako bi se prepoznali projekti i proizvodi za postizanje ključnih ciljeva novog

europejskog Bauhausa i kako bi im se olakšao pristup finansiranju; poziva Komisiju da osigura da se programima finansiranja EU-a stvaraju poticaji za podnošenje prijave za tu oznaku, uključujući za projekte u organizaciji građana i zajednica; poziva na to da se istraži uvođenje te oznake na tržište; naglašava da bi se projekti novog europejskog Bauhausa u građevinskom sektoru trebali temeljiti na pomnoj analizi životnog ciklusa zgrada i analizi troškova životnog ciklusa;

37. poziva Komisiju i države članice da potiče izravno uključivanje lokalnih i regionalnih vlasti u osmišljavanje i provedbu projekata, među ostalim izradom detaljnih smjernica za primjenu i izgradnjom njihovih kapaciteta za provedbu novog europejskog Bauhausa; potiče regionalne i lokalne vlasti da istraže na koji način lokalne kulturne institucije mogu imati koristi od provedbe načela novog europejskog Bauhausa, posebno za smanjenje njihova klimatskog otiska;
38. u tom pogledu ističe da pripremno djelovanje koje se odnosi na „Platformu za upravljanje znanjem novog europejskog Bauhausa” u proračunu za 2022. može pomoći u pojednostavljenju smjernica i razmjeni informacija o mogućnostima finansiranja za potencijalne podnositelje zahtjeva te da se od 2023. nadalje može dodatno proširiti;
39. naglašava važnost veće fleksibilnosti lokalnih i regionalnih vlasti u eksperimentiranju s projektima novog europejskog Bauhausa i ističe potencijal regulatornog izoliranog okruženja za poticanje inovacija u okviru kružnoga gospodarstva i novog europejskog Bauhausa;
40. smatra da bi novi evropski Bauhaus trebao biti dio šireg kulturnog plana za Evropu; ističe da bi novi evropski Bauhaus trebao prihvatići i promicati neiskorišteni potencijal kulturnih i kreativnih sektora i industrija, uključujući kulturne stvaratelje, kao pokretača održivoga gospodarskog rasta i izvora inovativnih, visokokvalitetnih usluga i proizvoda, jamčenjem uključenosti kulturnih i kreativnih sektora i industrija, uz potporu ciljanih smjernica i otvaranjem novih prilika za suradnju, uzajamno učenje, izgradnju kapaciteta i kulturnu razmjenu, te uz istodobno jamčenje poštenih radnih uvjeta i pravedne naknade za sve uključene; naglašava da bi trebalo promicati ekološku održivost kulturnih događanja povezanih s novim evropskim Bauhausom;
41. poziva Komisiju da dopusti Parlamentu da se aktivnije uključi u relevantna tijela novog europejskog Bauhausa, kao što je okrugli stol na visokoj razini;
42. poziva da budući laboratorij novog europejskog Bauhausa doprinese istraživanju i inovacijama unutar ključnih područja novog europejskog Bauhausa; ističe potrebu za time da budući laboratorij za novi evropski Bauhaus izdaje inovativne preporuke, da surađuje s drugim institucijama, nacionalnim, regionalnim i lokalnim vladama i dionicima, uključujući civilno društvo i skupine aktivne u zajednici, te da uspostavi jasna i transparentna pravila za rad i izvješćivanje u skladu s tom inicijativom; potiče Komisiju da ubrza uvođenje laboratorija i osigura mu odgovarajuća sredstva;
43. pozdravlja uspostavu festivala novog europejskog Bauhausa i godišnje nagrade novog europejskog Bauhausa, koji bi trebali odražavati bogatu kulturnu raznolikost Unije i nastojati ostvariti sinergije s drugim relevantnim evropskim nagradama i događanjima; ističe važnost organiziranja događanja u okviru novog europejskog Bauhausa diljem Europe kako bi se doprlo do većeg broja ljudi i podigla razina osviještenosti o

inicijativi, među ostalim posebnim događanjima, festivalima i uspostavom Europske godine novog europskog Bauhausa;

44. poziva Komisiju da planira odredišta godišnjeg festivala novog europskog Bauhausa uzimajući u obzir europske gradove koje je UNESCO odabrao kao „Svjetske prijestolnice arhitekture”; predlaže da se festival novog europskog Bauhausa održi u gradovima EU-a koji su odabrani kao Svjetske prijestolnice arhitekture kako bi se poboljšalo promicanje europske arhitekture i inovacija;
 45. poziva Komisiju da otvori i redovito ažurira digitalnu, javnu i lako dostupnu bazu podataka projekata i aktivnosti novog europskog Bauhausa kako bi rezultati te inicijative bili vidljiviji, kako bi se novi europski Bauhaus dodatno razvijao na temelju najboljih praksi, uključujući u okviru kulturnog sektora, te kako bi se poboljšali razmjena znanja, istraživanje i razvoj;
 46. poziva na to da se povećaju napori novog europskog Bauhausa u pogledu komunikacije, informiranja i vidljivosti, uz poštovanje višejezičnosti, kako bi se povećalo znanje, potpora i sudjelovanje građana u inicijativi, posebno participativnim aktivnostima informiranja javnosti, među ostalim putem društvenih medija i digitalnih publikacija, kao što su kampanje za podizanje razine osviještenosti, platforma za pružanje informacija, najbolje prakse projekata novog europskog Bauhausa iz svih država članica i obrazovni sadržaji, uključujući modul o novom europskom Bauhausu, stvaranje alata i prostora kojima se olakšava uzajamno učenje, razmjena ideja i znanja te ankete za procjenu učinka projekata novog europskog Bauhausa;
- ◦ ◦
47. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

OBRAZLOŽENJE

Novi europski Bauhaus u kontekstu aktualne politike

Jednu godinu nakon što ju je predsjednica Komisije Von der Leyen najavila u govoru o stanju Unije 2020. Komisija je 15. rujna 2021. usvojila komunikaciju kojom se utvrđuje koncept novog europskog Bauhausa u kojem se preuzimaju ciljevi europskog zelenog plana i isprepliću discipline te se okupljaju kreativci iz područja kulture, društva, znanosti i drugih područja kako bi osmislili konkretna, održiva, lijepa i uključiva rješenja za poboljšanje naše svakodnevice.

Ta se inicijativa pojavila u vrijeme promjena. Europa se nalazi usred razdoblja gospodarskog i društvenog prevrata, digitalne i okolišne tranzicije koju je ubrzala pandemija bolesti COVID-19 te porasta populizma. Poput povijesnog pokreta Bauhaus, koji je izazvao obrat paradigme u dizajnu, arhitekturi i umjetnosti, ovaj novi europski Bauhaus trebao bi djelovati kao pokret radikalnih inovacija koji je odraz stvarnih kulturnih i društvenih promjena u našim društvima.

Novi europski Bauhaus ponaša se kao „duša“ europskog zelenog plana koja ga povezuje s našim životnim prostorom i iskustvima. Nastoji građanima dodijeliti aktivnu ulogu u oblikovanju okoliša te se oslanja na kulturne i urbanističke inovacije u izgradnji održivog i otpornog društva.

Stoga, suizvjestitelji Ehler (ITRE) i Ros Sempre (CULT) novi europski Bauhaus smatraju obratom kulturne paradigme za novi politički program. Svrha je novog europskog Bauhausa preobraziti naš životni okoliš, kako gradski tako i ruralni, kako bi se ljudi u svojoj različitosti dobro osjećali. Dobro osmišljeno urbanističko planiranje i projektiranje neophodni su za omogućivanje socijalno i gospodarski mješovitih gradova i uklanjanje prepreka pristupu izgrađenim i virtualnim okolišima te robi i uslugama.

Dodatne relevantne inicijative jesu „Spremni za 55 %”, paket prijedloga čiji je cilj smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. i Val obnove zgrada, kojemu je cilj najmanje udvostručiti stope obnove zgrada tijekom sljedećih 10 godina i osigurati da obnova dovede do veće energetske i resursne učinkovitosti. Zgrade su neophodan dio ostvarenja ciljeva EU-a u pogledu ugljične neutralnosti, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Novi europski Bauhaus ima ključnu ulogu u stvaranju interdisciplinarnih sinergija u cilju potpore inovativnim dostignućima u sektoru graditeljstva.

Ambicija Parlamenta: učiniti novi europski Bauhaus konkretnijim i uključenijim u europske politike

Pokretanje novog europskog Bauhausa potaknulo je različite reakcije u Europskom parlamentu. Iako su većinom bile pozitivne, postojala je određena zabrinutost, poglavito zbog nejasnoće u pogledu njegova financiranja, kao i njegova odnosa s drugim postojećim inicijativama EU-a.

U ožujku 2021. zastupnici u Europskom parlamentu osnovali su skupinu prijateljstva za novi europski Bauhaus, neformalnu skupinu zastupnika u Europskom parlamentu koji su zainteresirani za taj projekt, kako bi se podijelila zabrinutost građana i iznjela razmatranja o željenim rezultatima.

Odbori ITRE i CULT preuzezeli su izazov da zajedno odgovore na prijedlog Komisije te ovu inicijativu učine konkretnijom u okvirima prioriteta Parlamenta.

Suizvjestitelji pozdravljaju inicijativu novog europskog Bauhausa te im je cilj da ovim izvješćem doprinesu:

- poboljšanju kvalitete života ljudi, rješavanju ključnih izazova politika kao što su klimatske promjene;
- stvaranju kulturnog pokreta za potporu zelenom planu, digitalnom desetljeću, zaštiti socijalnih prava i koheziji;
- kombiniranju transverzalnosti i interdisciplinarnosti arhitekture, industrije, dizajna i umjetnosti te znanosti;
- kombiniranju kratkoročnog rješenja za predvidljivo financiranje novog europskog Bauhausa u okviru aktualnog VFO-a uz stvaranje trajnog programa novog europskog Bauhausa na temelju novog financiranja iz sljedećeg VFO-a;
- definiranju kriterija za odabir, financiranje i evaluaciju projekata novog europskog Bauhausa i
- poticanju dalekosežnog sudjelovanja, pristupa „odozdo prema gore”, uključenosti, cjenovne pristupačnosti i rodne ravnopravnosti.

Novi europski Bauhaus ima potencijal da preoblikuje način prihvaćanja politika te da definira prostorni i projektantski okoliš budućnosti u cilju održivije, uključivije i ljepše Europe. Te ciljeve možemo postići samo s pomoću dobro osmišljene i dugoročne inicijative.

Razvoj i područja interesa

Suizvjestitelji u ovom izvješću također detaljno navode područja interesa kojima bi se ova inicijativa trebala baviti.

Suizvjestitelji su uvjereni da je novi europski Bauhaus jedinstvena prilika da se zajedno angažiraju znanost, tehnologija, arhitektura, obrtništvo i umjetnost kako bi se preispitao naš ekosustav na svim razinama, od naših gradova, ruralnih područja, zgrada i zelenih površina do našeg namještaja, materijala, industrije i kreativnog okoliša. Priznaju da se novim europskim Bauhausom teži stvaranju kulturnog pokreta kojim se doprinosi pametnjem, zelenijem i ugodnjem životnom okruženju u kojem se građani u Europi i šire mogu bolje zbližiti s prirodom i biti uspješni. Da bi bio uspješan, naglašavaju da novi europski Bauhaus mora biti dostupan, cjenovno pristupačan, socijalno pravedan i uključiv te aktivno uključivati građane i relevantne socijalne i gospodarske partnere od izrade projekta do njegove provedbe i evaluacije.

Suizvjestitelji naglašavaju da se inovativnim sveobuhvatnim pristupima može stvoriti okvir za snažne i trajne veze s industrijom, istraživanjem i inovacijama za rad na različitim aspektima preobrazbe koja je potrebna za 2050. bez emisija ugljika. U ovoj inicijativi smatraju da MSP-ovi imaju značajnu ulogu s obzirom na njihovu sposobnost da doprinesu inovacijama, kreativnosti i dizajnu.

U skladu s Poveljom iz Leipziga suizvjestitelji smatraju da bi gradovi trebali biti mjesta pluralizma, kreativnosti i solidarnosti te platforme za ispitivanje socijalne inovacije te da javni prostori imaju središnju ulogu u poticanju otvorene, uključive i transparentne rasprave i

sudjelovanja u javnom životu, čime se doprinosi demokratskim sustavima našeg društva. Uvjereni su da taj pokret mora postati više nego samo projekt politike na visokoj razini i da je potpora građana neophodna da bi novi europski Bauhaus bio uspješan.

Iznimno je važno poduprijeti poduzetnike, *start-up* poduzeća, talente i vještine putem usluga za promicanje poslovanja i aktivnosti osposobljavanja te time doprinijeti europskom zelenom planu pokazivanjem napora za razvoj visokoučinkovitih rješenja za održivi način života i bolju kvalitetu života. Suizvjestitelji tvrde da će se projektima Bauhausa omogućiti osmišljavanje, razvoj i evaluacija inovativnih usluga za povećanje kvalitete života u gradu te će se nuditi pristup podacima o pametnim gradovima u realnom vremenu i pružati utjecajne informacije o umjetnoj inteligenciji.

Osim toga, suizvjestitelji ističu da se novim europskim Bauhausom mogu ujediniti umjetnost, kružno gospodarstvo i socijalna uključenost primjenom inovativnih suradničkih metodologija te bi se trebao prihvatići potencijal kulturnih i kreativnih sektora i industrija, koji su pokretači gospodarskog rasta i proizvode pozitivan učinak prelijevanja za inovacije u drugim područjima.

Suizvjestitelji također ističu potrebu za osnaživanjem građanskih organizacija i organizacija utemeljenih na zajednici kako bi se osmisnila, ostvarila i procijenila provedba novog europskog Bauhausa u cilju „boljeg suživota” prilagođavanjem novim potrebama i promjenjivim navikama.

Kriteriji novog europskog Bauhausa

Suizvjestitelji ustraju u tome da bi načela i kriteriji za odabir i evaluaciju projekata novog europskog Bauhausa i za dodjelu finansijskih sredstava, trebali biti jasno definirani. Neophodno je da projekti novog europskog Bauhausa ispunjavaju sljedeće kriterije, među ostalim: (a) podupiru provedbu ključnih politika kao što su zeleni plan, digitalno desetljeće, okolišna, industrijska, socijalna i kulturna politika; (b) u potpunosti su u skladu s vodećim načelima održivosti, uključivosti i estetike novog europskog Bauhausa; (c) doprinose otvaranju novih radnih mesta i poslovnih mogućnosti; (d) povećavaju dostupnost i cjenovnu pristupačnost; (e) promiču sudjelovanje građana; (f) uključuju kulturne i kreativne sektore i industrije, uključujući kreativne stvaratelje i (g) povezani su s pokazateljima Programa održivog razvoja do 2030.

Suizvjestitelji smatraju da kriteriji novog europskog Bauhausa uvijek moraju biti usmjereni najprije na poboljšanje kvalitete života ljudi, prostora, zgrada i gradova u kojima žive uz upotrebu inovativnih rješenja u područjima energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije, održivog graditeljstva i digitalizacije.

Argumenti za strukturiran program novog europskog Bauhausa i stabilno financiranje

Izazov s kojim se trenutačno suočava inicijativa novog europskog Bauhausa nedostatak je predvidljivosti njegova financiranja. Dosad su se aktivnosti novog europskog Bauhausa financirale na godišnjoj razini iz niza postojećih programa u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., konkretno programa Obzor Europa za istraživanje i inovacije (posebno misije Obzora Europa), programa LIFE za djelovanje u području okoliša i klime, Programa jedinstvenog tržišta, programa Digitalna Europa i Europskog fonda za regionalni razvoj. Drugi programi, kao što su Kreativna Europa i Erasmus+, imaju pomoćnu ulogu bez izravnih finansijskih doprinosa.

Suizvjestitelji pozivaju Komisiju da uspostavi program novog europskog Bauhausa s vlastitim proračunom razmjernim njegovim ciljevima. Slažu se da bi pravodobna revizija VFO-a u sredini programskog razdoblja trebala služiti za razvoj novog europskog Bauhausa u dugoročniji program i utvrđivanje novih resursa za značajan utjecaj stvaranjem misije novog europskog Bauhausa u okviru programa Obzor Europa.

Izvori financiranja trebali bi biti u skladu s interdisciplinarnom naravi te inicijative i u potpunosti iskoristiti pojačanu sinergiju između različitih programa bez negativnog utjecaja na ograničene finansijske resurse koji su dostupni postojećim programima. Time se podrazumijeva da bi novi europski Bauhaus trebao osigurati dodatno financiranje za kulturne i kreativne sektore i industrije, uključujući kulturne stvaratelje, posebno s obzirom na učinak pandemije.

Pojavila se stvarna potreba za novim vrstama finansijskih programa, koji su manje razvrstani prema zasebnim skupinama i fleksibilniji su za prenamjenu u velik raspon sektora. Novim europskim Bauhausom trebao bi se podupirati pristup usmjereniji na ekosustav, koji nadilazi segmentaciju znanja i mobilizira sve relevantne discipline. Digitalni podaci mogli bi pomoći u utvrđivanju nedostataka u financiranju i područja za intervenciju.

Osim toga, države članice, regionalna i lokalna tijela trebali bi imati ulogu u razvoju i sufinanciranju projekata novog europskog Bauhausa.

Oznaka, festival, nagrade i laboratorij novog europskog Bauhausa

Dotična dva suizvjestitelja podupiru stvaranje oznake novog europskog Bauhausa na temelju jasnih kriterija koje će predložiti Komisija i koji će se primjenjivati na uključiv način kako bi se prepoznali projekti i proizvodi za ostvarenje ključnih ciljeva novog europskog Bauhausa i ispunjavanje određenih kriterija te kako bi im se pomoglo da pristupe financiranju. Mogućnost osvajanja nagrade oznake može pružiti poticaj projektima, vlastima i poduzećima da poštuju i primjenjuju načela novog europskog Bauhausa. Ta se oznaka može upotrebljavati i za prepoznavanje zgrada, javnih prostora i spomenika baštine relevantne arhitektonske, kulturne i okolišne kvalitete.

Na primjer, oznaka bi se mogla dodijeliti privatnim poduzećima, osobito u građevinskom sektoru, javnim subjektima, muzejima i udruženjima za upotrebu održivih materijala, obrtima, tekstilnoj i modnoj industriji za stvaranje proizvoda koji uključuju načela novog europskog Bauhausa, državnim područjima i vlastima koje provode načela i aktivno promiču novi europski Bauhaus, školama i centrima za osposobljavanje za razvoj relevantnih projekata.

Postoji potencijal i za uvođenje te oznake na tržište, pri čemu bi poduzeća, na primjer, mogla zatražiti dodjelu oznake novog europskog Bauhausa za određene proizvode. Ta se oznaka ni u kojem slučaju ne bi smjela pogrešno smatrati komercijalnim ili marketinškim alatom niti se upotrebljavati u te svrhe.

Suizvjestitelji također pozdravljaju osnivanje festivala novog europskog Bauhausa i godišnje dodjele nagrada novog europskog Bauhausa. Trebali bi tražiti sinergije s drugim relevantnim europskim nagradama i događanjima, kao što su nagrade EU-a za održivu energiju, Nagrada za zelenu prijestolnicu Europe, nagrada Mies van der Rohe i nagrade EU-a za kulturnu baštinu.

Suizvjestitelji pozivaju Komisiju da otvorí sudjelovanje u okruglom stolu na visokoj razini novog europskog Bauhausa, u kojemu je dosad bilo dopušteno samo ograničeno sudjelovanje

Parlamenta, aktivnijim uključivanjem drugih europskih institucija u njegove aktivnosti.

Suizvjestitelji također pozdravljaju zamisao o osnivanju laboratorija za novi europski Bauhaus uz jasna pravila za rad i izvješćivanje kako bi se nastavili i poboljšali stvaranje sinergija, koordinacija i formuliranje preporuka.

Zaključno, suizvjestitelji pozivaju na veću vidljivost i sudjelovanje građana u toj inicijativi, među ostalim putem aktivnosti otvaranja prema javnosti i posebnih platformi kako bi novi europski Bauhaus mogao postati prepoznatljiv diljem Europe.

20.6.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku

o Novom europskom Bauhausu
(2021/2255(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Martina Michels

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PRIJEDLOZI

Odbor za regionalni razvoj poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja inicijativu Novi europski Bauhaus (NEB), čiji je cilj ojačati europski zeleni plan i dati mu snažnu kreativnu i kulturnu dimenziju, približiti ga građanima EU-a te dopuniti strategije za teritorijalnu, socijalnu i gospodarsku koheziju svojim vrijednostima lijepih, održivih i uključivih rješenja;
2. smatra da bi ta načela NEB-a također trebalo uključiti u potrošnju u okviru kohezijske politike kako bi se izgradila otpornost na klimatske promjene i ojačala socijalna kohezija u cilju poboljšanja kvalitete života ljudi u EU-u preobrazbom mjesta u kojima žive, pri čemu bi NEB bio pokretač gospodarskog razvoja, te bi trebalo uzeti u obzir kulturnu baštinu;
3. podsjeća da se tom inicijativom dalje razvijaju društvena funkcionalnost i funkcija izgradnje zajednice izvornog Bauhausa, u kojem se umjetnost i arhitektura integriraju u svakodnevni život i rad ljudi; ukazuje na goruće pitanje povećanja cijena energije i posljedičnog povećanja energetskog siromaštva među kućanstvima u EU-u;
4. ističe da se stoga inicijativom NEB prednost treba dati socijalno uključivim, energetski učinkovitim zgradama sa sustavima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koji mogu zadovoljiti svaku preostalu potražnju ili druge potrebe energetskog sustava, uključujući potrebe održivih prijevoznih sredstava, kao i dobrim, dostupnim i cjenovno pristupačnim stambenim rješenjima izgrađenima uz konstruktivno sudjelovanje stanovnika u postupku donošenja odluka te u skladu s najboljim mogućim standardima, kojima se doprinosi smanjenju ugljičnog otiska stanovanja i upotrebe energije i resursa u zgradama te suzbijanju energetskog siromaštva;
5. također pozdravlja tu inicijativu kao mogući most između znanosti i tehnologije te umjetnosti i kulture, između pograničnih regija, sjeverne i južne, istočne i zapadne Europe;

6. prepoznaće potencijal NEB-a, koji lokalne vlasti i regije mogu iskoristiti za jačanje socijalne, gospodarske i teritorijalne kohezije, te naglašava važnost načela višerazinskog upravljanja, ali naglašava da prilike za sudjelovanje u NEB-u moraju biti potpuno uključive i dostupne svima, uključujući marginalizirane zajednice, starije osobe i osobe koje žive u beskućništvu, izložene su rasizmu, diskriminaciji, siromaštvu ili socijalnoj isključenosti, kao i svim regijama, uključujući rubna urbana područja, prekogranična područja, područja pogodjena industrijskom tranzicijom i regije koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama, kao što su manje naseljena, ruralna i planinska područja, otoci i najudaljenije regije;
7. naglašava da dionici kao što su lokalne i regionalne vlasti – koje su ključni akteri u povećanju sudjelovanja javnosti – MSP-ovi, organizacije susjedstva, relevantna socijalna poduzeća, zadruge i prije svega lokalno stanovništvo moraju biti pokretači projekata NEB-a, te pružati svim uključenim stranama mogućnost da podijele svoju viziju i suoče se s izazovima; nadalje naglašava da bi trebalo osigurati potpuno poštovanje pristupa odozdo prema gore putem konstruktivnog sudjelovanja civilnog društva i drugih relevantnih dionika te savjetovanja s njima;
8. naglašava da bi se NEB-om trebali podupirati projekti usmjereni na razvoj zajednica i zajedničkog prostora, infrastrukture, pametne održive mobilnosti i logistike u rezidencijalnim područjima te poziva na dugoročna ulaganja u održivo i cjenovno pristupačno stanovanje kako bi se doprinijelo stabilnim stambenim tržištima i time suzbili negativni učinci špekulacija nekretninama, okončalo beskućništvo, podržao lokalni gospodarski rast i mogućnosti zapošljavanja, istraživanja i inovacija;
9. naglašava da će inicijativa NEB imati dodanu vrijednost samo ako se realizira istinski integriranim pristupom koji se bavi ne samo socijalnim problemima i klimatskim izazovima, već poboljšava dobrobit i socijalnu koheziju lokalnih zajednica; smatra da projekti NEB-a moraju biti uključivi, prilagođeni korisnicima, posebno kad je riječ o osobama s invaliditetom ili smanjenom pokretljivošću, i pravedni; osim toga, vjeruje da ti projekti moraju doprinijeti cjenovnoj pristupačnosti i dostupnosti zelene i digitalne tranzicije i poštovati načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu u urbanom i prostornom planiranju, stanovanju, otpornoj i održivoj obnovi, prenamjeni zgrada i rekonstrukciji javnog i zelenog prostora kao središta života zajednice, za svakoga svugdje u EU-u;
10. smatra da se NEB-om mora poboljšati izgrađeni okoliš i posvetiti veća pozornost kvaliteti i dosljednosti mjera za obnovu, ponovnu uporabu i prenamjenu starih i napuštenih zgrada i lokacija kako bi se stvorilo zdravo i cjenovno pristupačno stanovanje ili javni kulturni, umjetnički i rekreativni prostori, čime se veća vrijednost pridaje zaštiti i očuvanju kulturne baštine; u tom pogledu predlaže da se istraži upotreba tradicionalnih pristupa ili elemenata kao što su održivi građevinski materijali ili tehnike izgradnje jer je to u skladu s europskim zelenim planom i jer se time odražava raznolik multikulturalni identitet EU-a i znatno bi obogatilo inicijativu NEB-a;
11. ustraže u tome da se podrobno razmotri potreba za razvojem zelenih površina i postizanje održivih, pristupačnih, sigurnih i odgovarajućih javnih i individualnih rješenja za mobilnost, infrastrukturu i izgradnju; potiče oblike ulične umjetnosti kojima se može poboljšati kvaliteta i privlačnost lokalnih četvrti i javnih prostora;

12. poziva da se u okviru NEB-a promiče koncept gradova u kojima bi sve ključne usluge i sadržaji bili na dostupni građanima na 15 minuta hoda i pruže inovativna rješenja za razvoj održivih urbanih područja, kao i rješenja za održivu mobilnost, uključivi javni prostori i rješenja temeljena na prirodi;
13. napominje da NEB obuhvaća mnoge dimenzije i područja politika zbog čega bi za regionalne i lokalne vlasti moglo biti izazov u potpunosti ocijeniti kako u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti potencijal prilika koje nudi;
14. potiče nacionalne vlasti da pruže tehničku potporu za promicanje najboljih i najkreativnijih znanstvenih i tehnoloških projekata koji omogućuju stvaranje novih radnih mjeseta i prilika, posebno za lokalna mala i srednja poduzeća;
15. ističe sposobnost NEB-a da pruži veće mogućnosti lokalnim i regionalnim vlastima te civilnom društvu da uče jedni od drugih o najboljim praksama, posebno kad je riječ o uključivim projektima u kojima sudjeluju nevladine organizacije i drugi relevantni dionici, te interdisciplinarnoj koordinaciji.
16. smatra da bi se programom trebala poticati i olakšavati suradnja između različitih vrsta javnih i privatnih dionika;
17. naglašava ključnu ulogu koju javna tijela na lokalnoj i regionalnoj razini imaju u provedbi NEB-a kao najizloženijih aktera u borbi protiv klimatskih promjena i u osiguravanju gospodarske, teritorijalne i socijalne kohezije te ustraje u tome da bi nacionalne, regionalne i lokalne vlasti trebalo osnažiti kako bi olakšale proces i suzdržale se od uvođenja dodatnih nepotrebnih birokratskih kriterija;
18. stoga poziva Komisiju i države članice da pruže jasne definicije kriterija prihvatljivosti, procjene i dodjele, kao i konkretne i ciljane informacije i smjernice o tome kako izraditi i financirati projekte, uključujući male projekte, kako bi se promicali koncepti urbane obnove i arhitekture te iskoristile tehnološke mogućnosti i mogućnosti izgradnje kapaciteta;
19. naglašava važnost utvrđivanja jasnih uvjeta za održivost i upravljanje projektima koji se financiraju u okviru inicijative NEB nakon provedbe te poziva Komisiju da predviđi mogućnost uvođenja usklađenih i održivih pokazatelja EU-a za mjerjenje razvoja regija, posebno pomoću projekata NEB-a;
20. napominje da NEB povezuje tri stupa Plana EU-a za gradove; poziva na to da se NEB poveže s partnerstvima u okviru Plana EU-a za gradove jer se u okviru tog plana gotovo četiri godine radi na konceptima povezanima s europskim zelenim planom i NEB-om, posebno u pogledu kapaciteta za djelovanje u području klime, prijedloga za ekologizaciju gradova i upotrebe javnih prostora;
21. ističe uspješan rad programa URBACT na razvoju alata kojima bi se trebale izgraditi sinergije s NEB-om kako bi se potaknula teritorijalna suradnja i inovacije u razmjeni dobrih praksi u urbanoj regeneraciji;
22. izražava žaljenje zbog nejasnoće u pogledu financiranja novog europskog Bauhausa od 2023. nadalje; ustraje u tome da su odgovarajuće i pristupačno javno financiranje i

tehnička podrška ključni za poticanje i provedbu ideja i projekata NEB-a na lokalnoj i regionalnoj razini; poziva Komisiju i države članice da lokalnim i regionalnim vlastima pravovremeno pruže relevantne, jasne i korisnicima prilagođene informacije i smjernice o svim finansijskim mogućnostima na njihovim jezicima te da podrže razmjenu najboljih praksi, ponajprije u pogledu privlačenja javnih i privatnih investicija;

23. navodi da bi vodiči za financiranje i strategija financiranja mogli potaknuti nacionalne, regionalne i lokalne vlasti da povežu i na najbolji način iskoriste različite fondove EU-a, uključujući mogućnosti financiranja povezane s inicijativom „Val obnove” za interdisciplinarne, inovativne i održive projekte;
24. prima na znanje ad hoc pristup osiguranju financiranja projekata NEB-a, među ostalim preko strukturnih i investicijskih fondova EU-a, posebno Europskog fonda za regionalni razvoj, u skladu s njegovim ciljem podupiranja održivog urbanog razvoja; naglašava da će proračun dodijeljen za razdoblje 2021. – 2027. za aktualnu kohezijsku politiku, u skladu sa snažnim naglaskom na pametnim, zelenim i socijalnim političkim ciljevima, osigurati sredstva za nove inovativne projekte; traži snažnu koordinaciju između tih fondova i programa NEB-a; međutim, žali što, suprotno uobičajenom stajalištu Parlamenta da nove inicijative zahtijevaju dodatna sredstva, nisu stavljena na raspolaganje nova sredstva; naglašava da puka preraspodjela postojećih sredstava neće biti dovoljna za postizanje ciljeva te inicijative;
25. smatra da će inicijativi NEB biti potrebna dodatna finansijska sredstva u finansijskom razdoblju nakon 2027. kako bi dugoročno bila djelotvorna, vidljiva i uspješna; stoga poziva Komisiju da razmotri mogućnost uspostave programa EU-a za financiranje NEB-a do sljedećeg VFO-a te da u tu svrhu pravodobno podnese prijedlog s namjenskim i stabilnim proračunom;
26. ističe potrebu za dugoročnom vizijom koja će biti uvrštena u kohezijsku politiku i druge politike EU-a kako bi se stvorila strukturirana inicijativa kojom se mogu stvoriti izgledi za razvoj i zapošljavanje; stoga smatra da je ključno ojačati javno-privatna partnerstva, posebno s malim i srednjim poduzećima;
27. poziva Komisiju da u relevantnom budućem zakonodavstvu uzme u obzir načela NEB-a, da zajamči komplementarnost NEB-a s drugim politikama EU-a, posebno s kohezijskom politikom, te da osigura odgovarajuća dodatna sredstva dostupna određenim ciljnim skupinama;
28. poziva države članice da promiču sinergije u pogledu sadržaja, organizacije i financiranja između projekata NEB-a i uspostavljenih kohezijskih operativnih programa s lokaliziranim, participativnim, partnerskim i višerazinskim pristupima koji su usmjereni na lokalne potrebe i lokalni razvoj.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	15.6.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	36 0 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoș Benea, Rosanna Conte, Corina Crețu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Dan-Ştefan Motreanu, Andżelika Anna Moźdżanowska, Niklas Nienauß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Monika Vana	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Álvaro Amaro, Asger Christensen, Laurence Farrell, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Rovana Plumb, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer, Yana Toom	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Pietro Fiocchi, Vlad Gheorghe, Sandro Gozi, Eero Heinäluoma, Antonio Maria Rinaldi	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

36	+
ECR	Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Elżbieta Kruk, Andżelika Anna Moźdżanowska
NI	Chiara Gemma
PPE	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Peter Pollák, Simone Schmiedtbauer
RENEW	Asger Christensen, Laurence Farrell, Vlad Gheorghe, Sandro Gozi, Susana Solís Pérez, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Corina Crețu, Eero Heinäluoma, Constanze Krehl, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
THE LEFT	Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
VERTS/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienab, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

4	0
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, Antonio Maria Rinaldi, André Rougé

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

16.3.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRORAČUNE

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku
i Odboru za kulturu i obrazovanje

o novom europskom Bauhausu
(2021/2255(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Jan Olbrycht

PRIJEDLOZI

Odbor za proračune poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku i Odbor za kulturu i obrazovanje da kao nadležni odbori u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrste sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja inicijativu novog europskog Bauhausa, kojom se povezuje svijet znanosti, tehnologije, umjetnosti i kulture kako bi se doprinijelo izgradnji ekološki i socijalno održivih, uključivih i estetski ugodnih životnih prostora; naglašava da bi novi europski Bauhaus trebao biti dostupan svim građanima u svim područjima;
2. smatra da multidisciplinarni pristup novog europskog Bauhausa može pomoći u postizanju klimatskih ciljeva EU-a i poduprijeti pravednu zelenu i digitalnu tranziciju gospodarstva EU-a; ističe da novi europski Bauhaus mora biti usklađen s uspostavljenim zakonodavnim i programskim instrumentima kako bi se postigli klimatski ciljevi;
3. sa zabrinutošću napominje da ne postoji dosljedan i strateški pristup financiranju novog europskog Bauhausa; ističe da su, iako financiranje pilot-faze novog europskog Bauhausa tijekom 2021. i 2022. u proračunu EU-a iznosi oko 85 milijuna EUR, razmjer i izvor financiranja od 2023. nadalje i dalje nejasni; poziva Komisiju da što prije razjasni proračun; žali zbog činjenice da, suprotno dugogodišnjem stajalištu Parlamenta, za tu novu inicijativu nisu izdvojena nova sredstva;
4. ističe da se novi europski Bauhaus financira iz nekoliko programa u okviru višegodišnjeg finansijskog okvira (VFO), posebno programa Obzor Europa i Europskog fonda za regionalni razvoj, pri čemu drugi programi, kao što su Kreativna Europa i Erasmus+, imaju važnu ulogu u pružanju potpore; naglašava da se zbog novog europskog Bauhausa ne smije smanjiti financiranje temeljnih ciljeva programa koje je utvrdio zakonodavac niti preusmjeriti fokus s dogovorenih političkih prioriteta; ustraje u tome da se financiranje novog europskog Bauhausa ne bi smjelo provoditi na štetu drugih programa;

5. ističe da će uspjeh novog europskog Bauhausa ovisiti i o njegovoj sposobnosti da privuče nacionalna javna i privatna ulaganja; poziva Komisiju da izradi i Parlamentu predstavi jasan plan za postizanje tog cilja, među ostalim u okviru svoje uloge u operativnim programima i sporazumima o partnerstvu u sklopu kohezijske politike te u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost; poziva države članice da iskoriste Mehanizam za oporavak i otpornost i sufinanciranje u okviru relevantnih programa VFO-a za potporu novom europskom Bauhausu;
6. naglašava važnost informiranja regionalnih i lokalnih vlasti o toj inicijativi kako bi mogle pristupiti odgovarajućim mogućnostima i financiranju; poziva Komisiju da osigura da potencijalni korisnici i šira javnost imaju pristup resursima i rezultatima projekata novog europskog Bauhausa te da budu svjesni dostupnih mogućnosti;
7. u tom pogledu ističe da pripremno djelovanje koje se odnosi na „Platformu za upravljanje znanjem novog europskog Bauhausa” u proračunu za 2022. može pomoći u pojednostavljenju smjernica i razmjeni informacija o mogućnostima financiranja za potencijalne podnositelje zahtjeva te da se od 2023. nadalje može dodatno proširiti;
8. poziva Komisiju da na kraju pilot-faze provede temeljitu procjenu učinka novog europskog Bauhausa, uključujući procjenu njegova doprinosa postizanju klimatskih ciljeva Unije i njegove učinkovitosti u promicanju sinergija među različitim programima Unije; naglašava da, ako se nastavi, novi europski Bauhaus mora biti osmišljen tako da se osigura demokratski nadzor i očuva uloga proračunskog tijela;
9. smatra da je ponovna upotreba postojećih sredstava samo kratkoročno rješenje i da neće biti dovoljna za srednjoročno ili dugoročno postizanje ciljeva te inicijative; poziva Komisiju da razmisli o iznosu potrebnih finansijskih sredstava i o tome treba li novi europski Bauhaus imati vlastitu proračunska liniju; ustraže u tome da svaka odluka o razvoju novog europskog Bauhausa u dugoročniju inicijativu ili program zahtijeva nova sredstva u okviru nužne revizije VFO-a u sredini razdoblja.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	16.3.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Rasmus Andresen, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Paolo De Castro, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Hélène Laporte, Pierre Larroutuou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae řtefănuță, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Elisabetta Gualmini, Henrike Hahn, Petros Kokkalis

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

34	+
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca
NI	Andor Deli
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds
S&D	Paolo De Castro, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Pierre Larrouturou, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils Ušaković
The Left	Petros Kokkalis, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Francisco Guerreiro, Henrike Hahn

2	-
ID	Joachim Kuhs
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos

3	0
ID	Anna Bonfrisco, Valentino Grant, Hélène Laporte

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

15.6.2022

MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku i Odboru za kulturu i obrazovanje
o novom europskom Bauhausu
(2021/2255(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Antonius Manders

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odboru za industriju, istraživanje i energetiku i Odbor za kulturu i obrazovanje da kao nadležni odbori u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrste sljedeće prijedloge:

- A. budući da je cilj inicijative novi europski Bauhaus (NEB) poboljšati način na koji ljudi žive zajedno redizajniranjem javnih prostora u svrhu novih namjena i načina života, koji obuhvaćaju i urbana i ruralna područja, kako bi se stvorila svijest o izgrađenom i projektiranom okolišu, među ostalim u pogledu kvalitete i održivosti; budući da bi inicijativa NEB također trebala koristi od zelene tranzicije učiniti opipljivom stvarnošću u svakodnevnom životu ljudi na lokalnoj razini i razini susjedstva; budući da bi projekti inicijative NEB trebali biti usklađeni s načelima europskog stupa socijalnih prava i ciljevima održivog razvoja UN-a;
- B. budući da bi inicijativa NEB trebala olakšati i usmjeravati preobrazbu naših društava u skladu s trima međusobno povezanim vrijednostima: uključivanje – od vrednovanja raznolikosti do osiguravanja dostupnosti i cjenovne pristupačnosti, zatim poboljšanje estetike – kvaliteta doživljaja i stil koji nadilazi funkcionalnost, te održivost – od klimatskih ciljeva do načela kružnosti, nulte stope onečišćenja i biološke raznolikosti;
- C. budući da bi stambena politika u državama članicama trebala počivati na zajedničkim načelima snižavanja cijena stambenih nekretnina kako bi stanovi postali dostupni stanovnicima i za prodaju i za najam, uključujući mogućnost kupnje nekretnine u kasnijoj fazi, te kako bi se zajamčila pravna sigurnost;
- D. budući da će laboratorij NEB-a uspostavljati kontakt s društvom, industrijom i političkom sferom u svrhu zbližavanja ljudi i pronašlaska novog načina zajedničkog stvaranja novih životnih prostora;
- E. budući da bi projektima NEB-a trebalo ulagati u dobru toplinsku izolaciju kako bi se djelomično kompenzirali rastući troškovi i postigli ciljevi Pariškog sporazuma;
- F. budući da bi se provedba inicijative NEB trebala voditi četirima tematskim osima i

načelima uključivosti, ponovnim povezivanjem s prirodom, održavanjem i vraćanjem osjećaja pripadnosti, davanjem prednosti ranjivim osobama i četvrtima te poticanjem održivosti dugoročnim i integriranim razmišljanjem koje se temelji na životnom ciklusu u industrijskom i stambenom ekosustavu te budući da bi ta načela trebalo uključiti u smjernice za „val obnove”;

- G. budući da je pokret NEB usmjeren na međusobno povezane transformacije fizičkog prostora, okruženja koja omogućuju inovacije te naših perspektiva i načina razmišljanja;
- H. budući da će se NEB u početku financirati iz različitih fondova EU-a, uključujući program Obzor Europa, program LIFE i Europski fond za regionalni razvoj, kao i iz nacionalnih sredstava i inicijativa u državama članicama; budući da će 2021. i 2022. projektima NEB-a biti namijenjeno otprilike 85 milijuna EUR sredstava EU-a;
- I. budući da bi se inicijativa NEB trebala usredotočiti na stvaranje zdravog, estetski ugodnog i pristupačnog okruženja i krajolika, na stvaranje pristojnog stanovanja koje je zdravo, pristupačno i cjenovno prilagođeno svima, na otvaranje novog kvalitetnog zapošljavanja i radnih mesta, uključivog društva te održivog gospodarstva i načina života;
- J. budući da bi se inicijativa NEB trebala temeljiti na inovacijama na svim razinama te na aktivnom sudjelovanju i uključenosti ljudi i lokalnih zajednica, primjerice putem socijalne ekonomije i lokalnih organizacija; budući da je u planiranje zgrada, životnih prostora i budućih načina života potrebno uključiti rodno ravnopravan i interseksijski pristup, uključivost za osobe s invaliditetom i međugeneracijsku solidarnost; budući da je cilj inicijative NEB iskoristiti prirodna i kulturna dobra kako bi se ponovno stekao osjećaj pripadnosti EU-u;
- K. budući da će pokret NEB uključivati goleme projekte obnove; budući da je azbest, iako zabranjen u EU-u od 2005., i dalje često prisutan u zgradama javne uprave, školama, stambenim zgradama, objektima javnog prijevoza i drugoj infrastrukturi;
- L. budući da bi pokret novog europskog Bauhausa trebao biti nastavak izvornog Bauhausa, kojim je umjetnosti i arhitekturi dana uloga u odgovaranju na društvene potrebe;
- M. budući da NEB mora povezati sve države članice;
- N. budući da se stanovnici država članica suočavaju sa sve većim poteškoćama u pronalasku cjenovno pristupačnog stanovanja, uglavnom zbog špekulacija u pogledu stanovanja, ekspanzivnog rasta kratkoročnih najamnina za odmor i posljedičnog povećanja cijena najma;
- O. budući da bi se NEB-om trebalo zajamčiti da su okruženja osmišljena u svrhu praktičnosti i osnaživanja te kako bi ona aktivno prihvaćala sve;
- P. budući da troškovi života u državama članicama EU-a brzo rastu zbog inflacije te energetske krize i krize goriva u europodručju; budući da je energetsko siromaštvo u porastu među kućanstvima s niskim prihodima u EU-u;
- Q. budući da uključiva okruženja, kao što su zajednička infrastruktura i usluge te javni

prostori, ljudima daju osjećaj zajedničkog identiteta i pripadnosti;

- R. budući da su se od 2010. cijene najma povećale za 16 %, a cijene nekretnina za 34 %; budući da 25,1 % privatnih stanara u EU-u troši više od 40 % svojeg dohotka na najamninu, dok su se potrošačke cijene od siječnja 2021. povećale za 5,1 %, a cijene energije za 28,6 %;
 - S. budući da uključivanje lokalnih zajednica i smisleni angažman na lokalnoj razini imaju ključnu ulogu u procesu dekarbonizacije;
 - T. budući da će se potreba za stanovanjem u EU-u povećati zbog broja izbjeglica koje bježe od rata u Ukrajini i sukoba u drugim zemljama izvan EU-a;
 - U. budući da je u proteklom desetljeću beskućništvo u EU-u poraslo za 70 %; budući da procjene pokazuju da je u bilo kojem trenutku u EU-u oko 700 000 ljudi bez doma tijekom noći; budući da je 4,1 milijun ljudi u EU-u tijekom kratkog ili dugog razdoblja izloženo beskućništvu, dok u Europskoj uniji postoji više od 11 milijuna praznih kuća;
 - V. budući da su zgrade odgovorne za 40% potrošnje energije EU-a i za 36% njegovih emisija stakleničkih plinova;
1. pozdravlja činjenicu da su održivost, uključenost i estetika isprepletene vrijednosti u središtu inicijative NEB te poziva Komisiju i države članice da osiguraju podršku pravu na pristojno stanovanje, uključujući socijalno stanovanje za ranjive skupine, koje je zdravstveno prihvatljivo, dostupno, cjenovno pristupačno i prilagođeno svakodnevnim potrebama te kojim se osigurava dobrobit svih; ističe važnost održive arhitekture i unutarnjeg dizajna te povećane upotrebe održivih građevinskih materijala kao dijela očuvanja arhitektonske baštine, krajobraza te materijalne i nematerijalne kulturne baštine; napominje da visokokvalitetni dizajn izgrađenog okoliša može doprinijeti dobrobiti i socijalnoj koheziji;
 2. poziva Komisiju i države članice da surađuju s relevantnim dionicima u provedbi pristupa „dizajn za sve“ kako bi se uklonile prepreke pristupačnosti te da posebnu pozornost posvete skupinama i pojedincima kojima prijeti isključenost, siromaštvo i opasnosti po zdravlje, kao što je onečišćenje zraka; naglašava potrebu da se inicijativom NEB doprinese smanjenju beskućništva i nedostatka stambenih prostora istraživanjem poveznica između pristupa „stanovanje na prvom mjestu“ i inicijative NEB te naglašava potrebu da se njome podupiru projekti kojima se pružaju kvalitetne mogućnosti zapošljavanja i u gradovima i u ruralnim i udaljenim područjima; poziva Komisiju da predstavi jasan plan nacionalnih provedbenih tijela za sljedeće desetljeće s jasnim ciljevima i potiče je da pokrene posebno prilagođenu i pristupačnu internetsku stranicu o najboljim praksama;
 3. poziva Komisiju da zajamči rodnu ravnopravnost i uključivanje manjina i osoba s invaliditetom u NEB; poziva Komisiju da osigura pristup osobama s invaliditetom;
 4. naglašava da se nakon najave Komisije o inicijativi NEB moraju poduzeti konkretnе mjere i dugoročno dobiti dostatna finansijska potpora kako bi ona bila smislena i osigurala dodanu vrijednost;

5. naglašava potrebu za podupiranjem promjena ne samo u gradovima, već i u ruralnim i udaljenim područjima; poziva Komisiju da osigura da laboratorij NEB bude uključiv i da obuhvaća ruralna i udaljena područja; nadalje, poziva je da podrži projekte kojima se pružaju uključive mogućnosti zapošljavanja, posebno u ruralnim i udaljenim područjima;
6. ističe potrebu za promicanjem vrijednosti NEB-a u svakoj državi članici;
7. poziva Komisiju da nastavi zelenu transformaciju industrijskog ekosustava, uključujući građevinski sektor, na temelju načela inicijative NEB, podupirući potrebnu energetsku tranziciju u stambenom sektoru bez povećanja troškova života; prepoznaje potrebu za sposobnom i kvalificiranom radnom snagom kako bi se poduprlo kružno gospodarstvo; naglašava ulogu koju poduzeća i zadruge socijalne ekonomije mogu imati u poboljšanju održivosti;
8. poziva Komisiju da iskoristi NEB za postizanje socijalne održivosti uz istodobnu zaštitu građana EU-a, posebno ranjivih skupina, od socijalnog učinka europskog zelenog plana u pogledu stanovanja i energetske učinkovitosti;
9. poziva države članice da blisko surađuju i podijele svoja iskustva u modernizaciji zgrada i razvoju novih rješenja za izgradnju održivih, energetski učinkovitih zgrada;
10. ističe da bi inicijativa NEB trebala pomoći u smanjenju troškova gradnje i vremena izgradnje te promicati kreativno razmišljanje i planiranje, istodobno slijedeći pristup „misli globalno, djeluj lokalno”;
11. pozdravlja Komisiju okvir „Level(s)” koji pruža jasne prioritete i standardiziranu osnovu za procjenu i izvješćivanje o održivosti zgrada tijekom njihova cijelog životnog ciklusa; potiče države članice da se koriste Sustavom za ocjenu kvalitete građenja prema Deklaraciji iz Davosa kako bi utvrstile kvalitetu građevinskog projekta te njegove prednosti i nedostatke iz perspektive Baukultur („kultura građenja”)¹;
12. poziva Komisiju da uspostavi vlastiti fond za financiranje projekata NEB-a i da tijekom postupka donošenja odluka surađuje sa stanovnicima EU-a, organizacijama gradskih četvrti i relevantnim socijalnim poduzećima, kao što su nevladine organizacije i zadruge, kao i s lokalnim vlastima;
13. od uspješne inicijative NEB očekuje otvaranje novih kvalitetnih radnih mesta u građevinskom sektoru, obnovi, arhitekturi, dizajnu, tekstilnom, kulturnom i kreativnom sektoru te pružanje mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije;
14. pozdravlja inicijativu NEB jer bi se njome moglo doprinijeti jačanju raznolikog interaktivnog društva i zajedničkog osjećaja pripadnosti promicanjem spomenika kulturne baštine i prirodnih područja EU-a, uz istodobno poticanje kreativnosti i inovacija nadahnutih različitim kulturnim pozadinama, geografskim okruženjima i klimatskim uvjetima;

¹ Za definiciju pojma Baukultur vidjeti zaključke Vijeća o kulturi, visokokvalitetnoj arhitekturi i izgrađenom okolišu kao ključnim elementima inicijative novog europskog Bauhausa.

15. podsjeća da kulturna baština ima važnu ulogu u jačanju i stvaranju društvenog kapitala jer pomaže u smanjenju socijalnih razlika, olakšava socijalnu uključenost i promiče socijalnu koheziju i međugeneracijski dijalog²; napominje da prihvaćanje digitalnih tehnologija na lokalitetima kulturne baštine može omogućiti ponudu pristupačnih i inovativnih iskustava zajednicama;
16. potiče Komisiju da uloži veće napore kako bi ta inicijativa bila uključivija; napominje da je većina doprinosa povezana s estetikom ili održivošću, dok su dostupnost, cjenovna pristupačnost i uključenost manje prisutni;
17. poziva Komisiju i države članice da promiču i podupiru univerzalni dizajn, održiva i fleksibilna rješenja za stanovanje tijekom cijelog životnog ciklusa, uključive zajednice i međugeneracijsku solidarnost putem inicijative NEB, omogućujući starijim osobama i osobama s invaliditetom da žive kod kuće i u svojoj zajednici, te da i dalje imaju aktivnu ulogu u društvu i prenose svoje iskustvo i znanje mlađim generacijama; naglašava potrebu za uključivim pristupom usmjerenim na ljude kad je riječ o planiranju i organizaciji okruženja i objekata za rekreaciju oko zgrada i četvrti;
18. smatra da bi se NEB-om trebala zajamčiti visoka kvaliteta privatnog i socijalnog stanovanja; pozdravlja činjenicu da je prepoznata potreba da se prednost da ponovnoj uporabi, revitalizaciji, produljenju životnog vijeka i preobrazbi postojećih zgrada u odnosu na izgradnju novih zgrada kad god su te aktivnosti tehnički, gospodarski i funkcionalno izvedive jer pridonose smanjenju energetskih potreba, emisija ugljika i pritiska na nove zgrade te poboljšanju zdravlja, udobnosti i dobrobiti; zabrinut je zbog nerazmjernog učinka loših energetskih svojstava socijalnih stanova na one koji već imaju nizak životni standard;
19. žali zbog toga što ne postoje planovi sudjelovanja stanovnika u odborima NEB-a; poziva Komisiju da potiče pristup etičke arhitekture i uključi ljude koji su najviše pogodjeni pojedinim projektom NEB-a kao aktivne sudionike u procesu osmišljavanja, poštujući pritom njihove kulturne razlike i različite potrebe i perspektive;
20. poziva Komisiju da u NEB-u stavi veći naglasak na skupine u nepovoljnem položaju, uključujući osobe koje se suočavaju s beskućništvom, rasizmom, diskriminacijom, siromaštvom i socijalnom isključenošću; u tom pogledu naglašava interseksijski, nediskriminirajući pristup koji se temelji na ljudskim pravima i u središtu je NEB-a;
21. poziva države članice da uvedu pomoć za mlade i obitelji kako bi im se omogućilo da riješe stambeno pitanje, uzimajući u obzir njihove potrebe;
22. poziva države članice da razmotre mogućnost osnivanja timova javnih arhitekata koji bi savjetovali nadležna tijela, promicati prostornu kvalitetu te poboljšali dizajn i održivost javnih projekata; potiče tvorce politika i tijela vlasti da uvedu snažnije regulatorne i fiskalne mehanizme potpore za energetsku nadogradnju i obnovu postojećih zgrada pri čemu se u obzir uzimaju nematerijalna baština i kultura zgrada;
23. poziva Komisiju da proaktivno komunicira sa socijalnim akterima i organizacijama koje predstavljaju civilno društvo, a posebno sa skupinama u nepovoljnem položaju i

² Zaključci Vijeća od 20. svibnja 2014. o kulturnoj baštini kao strateškom resursu za održivu Europu.

ranjivim skupinama, kako bi od njih zatražila da postanu partneri u NEB-u; podsjeća da je za uključivost NEB-a ključan nepaternalistički pristup u suradnji sa spomenutim osobama koje moraju biti jednakom zastupljene kao promotori, voditelji zajednica i ključni sugovornici inicijative;

24. predlaže korištenje NEB-a kako bi se zaštitilo pravo na grad³ i pomoglo stanovnicima da njihov grad ponovno postane prostor koji se kreira uz njihovo sudjelovanje, kao mjesto susreta, društvene interakcije, kolektivnog djelovanja i aktivnosti te na temelju kolektivnog sudjelovanja;
25. poziva Komisiju da poduzme mjere u okviru NEB-a kako bi se marginaliziranim romskim zajednicama koje žive u ekološki zagađenim područjima koja nemaju pristup sigurnoj vodi za piće i sanitarnim uvjetima pomoglo da pronađu pristojno, sigurno i primjereno stanovanje; potiče Komisiju da provede projekte NEB-a čiji je cilj stvarno poboljšanje životnih uvjeta te ranjive skupine i doprinos teritorijalnom razvoju, izbjegavajući prostornu segregaciju marginaliziranih romskih zajednica i drugih ranjivih skupina;
26. predlaže da se NEB iskoristi za razvoj četvrti s otvorenim, uključivim, pristupačnim i dinamičnim prostorima u kojima se promiču ravnopravnost, kulturna razmjena, demokracija i jača osjećaj zajedništva, suživota i suradnje;
27. poziva Komisiju da osigura da se projektima NEB-a promiče socijalno i cjenovno pristupačno stanovanje kao način kombiniranja socijalne pravde, ekološke učinkovitosti i urbane estetike;
28. predlaže da se NEB iskoristi za razvoj održivih, estetski zanimljivih i uključivih četvrti koje svima omogućuju pristup cjenovno prihvatljivoj robi i uslugama;
29. predlaže da NEB promiče socijalnu koheziju i interakciju razvojem projekata kojima se osiguravaju kulturne i kreativne aktivnosti i skrb za ljude svih dobnih skupina i grupa, kao što su društveni centri i višegeneracijski stambeni projekti;
30. poziva Komisiju i države članice da u vezi s inicijativom za NEB ulažu u razvoj novih, održivih građevinskih tehnika i dizajna kako bi se osiguralo pristojno stanovanje po pristupačnim cijenama za sve, među ostalim u cilju rješavanja problema energetskog siromaštva; poziva Komisiju i države članice da ulažu u nove oblike urbanističkog planiranja kako bi se stvorio održiv, zelen i uključiv način života;
31. poziva Komisiju da izradi konkretne smjernice i vodeća načela u skladu s NEB-om kako bi se osiguralo da su koncepti za izgrađeni okoliš EU-a visokokvalitetni u smislu arhitekture, prostora i održivosti upotrijebljenih materijala; međutim, napominje da se javni prostor, infrastruktura i zgrade moraju izgraditi imajući na umu kontekst lokalnog planiranja kako bi se sprječilo gubitak regionalnih razlika i posebnosti;
32. predlaže da se NEB usredotoči na upotrebu i energetsku nadogradnju postojećih praznih stambenih prostora u EU-u; naglašava da bi projekti NEB-a trebali biti usmjereni na vraćanje u život, obnovu i ponovnu uporabu postojećih zgrada umjesto izgradnje novih

³ Vidjeti internetske stranice Globalne platforme za Pravo na grad: <https://www.right2city.org/>

te na korištenje što manje novog prostora;

33. naglašava da socijalno stanovanje mora ostati cjenovno pristupačno za osobe s niskim prihodima i da bi NEB mogao doprinijeti tom cilju;
34. smatra da je tradicionalno obrtništvo koje se temelji na regionalnim lancima vrijednosti, posebno u građevinskom sektoru i sektoru projektiranja, ključno za održivi razvoj; naglašava da tradicionalni obrtnici jačaju socijalnu koheziju i očuvanje ruralnih zajednica; pozdravlja inicijative kao što je CRAFTS CODE Interreg-a kao priliku za promicanje sektora tradicionalnih obrta; poziva Komisiju i države članice da odrede Europsku godinu obrta kako bi obrtnički sektor postao privlačniji i kako bi se ojačala načela na kojima se temelji inicijativa NEB; poziva države članice da potiču očuvanje i revalorizaciju rada lokalnih tradicionalnih obrtnika stvaranjem mreže i njezinim uključivanjem u odgovarajuće programe strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te visokog obrazovanja;
35. poziva Komisiju da uzme u obzir činjenicu da troškovi stanovanja ne bi smjeli biti viši od 25 % raspoloživog dohotka kućanstva; poziva na suradnju s lokalnim vlastima, stanovnicima i drugim relevantnim dionicima kako bi se osigurale pristupačne najamnine i sigurnost najma na temelju poštenih i sigurnih ugovora o najmu;
36. potiče države članice da imenuju kontaktno tijelo za inicijativu NEB radi koordinacije lokalnih napora i sudjelovanja u službenoj i neslužbenoj mreži na razini EU-a za razmjenu najboljih praksi te ih također poziva da potiču mobilnost i osposobljavanje stručnjaka i studenata; poziva Komisiju i države članice da u razvoju i provedbi inicijative NEB uključe sve razine upravljanja te da se nadovežu na pokrete organizacija civilnog društva i partnera koje je osnovao NEB;
37. ističe potrebu za razvojem dostupnih i cjenovno pristupačnih stambenih rješenja za mlade, za skupine koje su izložene socijalnoj isključenosti te za osobe koje nemaju pravo na pomoć za stanovanje, no koje si unatoč tome ne mogu priuštiti hipoteku ili visoke cijene najma;
38. poziva Komisiju i države članice da koriste NEB kao alat za provedbu rezolucija Parlamenta o borbi protiv beskućništva⁴ te o osiguravanju pristupa odgovarajućem i cjenovno pristupačnom stanovanju⁵ promičući socijalno i javno financirano stanovanje;
39. smatra da digitalna tranzicija može biti ključna za poboljšanje upotrebe lokalnih resursa i vještina jer digitalna proizvodnja u fab labovima ili industrijama omogućuje lokalnu distribuciju proizvoda i u mnogim slučajevima udahnjuje novi život određenim tradicijama koje bi inače mogle nestati;
40. naglašava da bi se Komisija i države članice trebale koristiti rješenjima za stanovanje u okviru NEB-a kako bi se osiguralo trajno stanovanje za beskućnike i provodilo načelo „stanovanje na prvom mjestu”;

⁴ Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2020. o snižavanju stopa beskućništva u EU-u, SL C 425, 20.10.2021., str. 2.

⁵ Rezolucija Europskog parlamenta od 21. siječnja 2021. o pristupu pristojnim i cjenovno pristupačnim mogućnostima stanovanja za sve, SL C 456, 10.11.2021., str. 145.

41. naglašava da su MSP-ovi važni poslodavci na lokalnoj razini i da se mogu brzo prilagoditi u svrhu inovacija; međutim, upozorava na rizik od njihova isključivanja s tržišta zbog vrlo brzog prijelaza na rješenja velikih razmjera u industrijama kao što je industrija građevinskih materijala; poziva Komisiju i države članice da razmisle o tome kako na najbolji način poduprijeti MSP-ove uključene u izgradnju, projektiranje ili proizvodnju materijala;
42. pozdravlja uključivost pokreta NEB; predlaže suradnju s dionicima i lokalnim vlastima kako bi se osigurao jednak pristup stanovanju za sve i riješio problem diskriminacije na temelju rase, spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, invaliditeta, gospodarskog i socijalnog statusa i vjere;
43. ističe važnu ulogu NEB-a u promicanju rodne ravnopravnosti; predlaže korištenje stambenih projekata NEB-a i projekata u susjedstvu kako bi se ženama, posebno samohranim majkama i žrtvama obiteljskog nasilja, osigurao pristup sigurnom i cjenovno pristupačnom stanovanju, kao i pristup uslugama kao što su skrb o djeci te psihološka i socijalna potpora u susjedstvu;
44. poziva Komisiju da osigura da svi projekti NEB-a u području stanovanja i četvrti omoguće cjenovno pristupačnu i dostupnu povezivost za sve lokalne stanovnike;
45. poziva države članice da pri planiranju stambenih projekata NEB-a osiguraju dovoljnu količinu zelenog i javnog prostora po četvrti u sklopu NEB-a kao oblik ulaganja u zdrave četvrti te da učinkovitije uključe pitanja okoliša u prostorno planiranje; napominje da zelene površine koje pružaju javne prostore za tjelovježbu i opuštanje ublažavaju stresne faktore kao što je buka, poboljšavaju društvene interakcije i mentalno zdravlje te smanjuju društvenu izolaciju;
46. poziva države članice da u četvrtima NEB-a osiguraju visokokvalitetni zajednički vanjski prostor koji uključuje plavu i zelenu infrastrukturu, pristup prirodi i davanje prednosti prirodnim rješenjima, što je inicijativa koja je u skladu s ciljevima europskog zelenog plana; poziva nadležna tijela da osiguraju odgovarajući prostor za znatno povećanje upotrebe bicikala kao načina prijevoza, čime se doprinosi zdravom načinu života bez emisija ugljika i povećava mobilnost ljudi svih dobnih skupina;
47. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da projekti NEB-a doprinose smanjenju uporabe zemljišta za zgrade usmjeravanjem, primjerice, na obnovu postojećeg stambenog fonda i upotrebu već izgrađenih područja;
48. napominje da je osnaživanje lokalnih zajednica u svrhu uključivanja elemenata sigurnosti u opskrbu hranom u lokalnim područjima i regijama te proizvodnje energije na lokalnoj razini povezano sa zapošljavanjem i socijalnim pitanjima te da može doprinijeti socijalnoj jednakosti, otpornosti i koheziji, što su sve ambicije u duhu NEB-a;
49. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da participativno planiranje i provedba projekata NEB-a uključuju lokalne zajednice;
50. pozdravlja tzv. model gradova od 15 minuta, koji primjenjuju neki europski gradovi, i poziva države članice da razmotre mogućnost repliciranja tog modela u više gradova

kako bi sve ključne usluge i sadržaji bili dostupni na nekoliko minuta hoda; ističe ulogu mobilnosti i međusobne povezanosti u očuvanju ravnoteže između poslovnog i privatnog života te smanjenju troškova energije i prijevoza; potiče grupiranje ruralnih gradova, gdje je to relevantno i izvedivo, kako bi se održalo i poboljšalo pružanje usluga;

51. poziva da se u kontekstu ruskog rata u Ukrajini ponovno razmotri pitanje energije te da se, s obzirom na velik broj izbjeglica iz te zemlje, pojačaju svi napor u pogledu ljudskih prava, kao što je dimenzija uključenosti; poziva Komisiju i države članice da u sklopu NEB-a u obzir uzmu te nove izazove i posljedice;
52. poziva Komisiju i države članice da osiguraju bolje priznavanje i naknadu za bolesti povezane s azbestom i druge profesionalne bolesti za sve izložene radnike kako bi se zaštitilo zdravlje građevinskih i drugih radnika uključenih u zelenu tranziciju i NEB;
53. poziva Komisiju da prepozna digitalnu dimenziju kao izričitu komponentu načina na koji se smisljavaju budući prostori; napominje da bi se vrijednosti koje NEB promiče za razvoj izgrađenog okoliša trebale odražavati u digitalnoj sferi;
54. poziva Komisiju da osigura dobro upravljanje, transparentnost i odgovornost prema relevantnim dionicima za sve projekte NEB-a;
55. poziva Komisiju da surađuje s lokalnim vlastima i dionicima kako bi ljudi koji su u potrazi za stambenim prostorom imali pristup informacijama o dostupnim stambenim projektima NEB-a; naglašava važnost jačanja institucionalnog i strukturiranog sudjelovanja stanara i rezidenata te potiče Komisiju da olakša taj proces pružanjem potrebnog znanja i informacija o NEB-u;
56. poziva Komisiju i države članice da se znatno više usredotoče na strategije prevencije, primjerice jačanjem inspektorata rada, nacionalnih zdravstvenih i sigurnosnih službi i dijaloga sa socijalnim partnerima kako bi se zajamčilo da svi zaposlenici imaju pravo na najvišu moguću razinu zaštite u području zdravlja i sigurnosti tijekom provedbe NEB-a;
57. naglašava da bi trebalo voditi brigu o zdravlju i sigurnosti radnika u izgradnji ili obnovi, posebno onih koji rade na projektima NEB-a, te osigurati zaštitnu opremu;
58. poziva Komisiju da doneće mјere za stanare projekata NEB-a kako bi ih se zaštitilo od izloženosti azbestu i drugim štetnim materijalima tijekom radova energetske obnove; naglašava da bi sve stanare trebalo zaštititi od plaćanja troškova obnove; naglašava da bi tijekom radova obnove trebalo osigurati privremeni odgovarajući smještaj za stanare; pozdravlja upotrebu sigurnih i održivih materijala u izgradnji i obnovi svih zgrada NEB-a;
59. poziva na usavršavanje i osposobljavanje radnika u sektorima relevantnima za NEB, posebno za digitalne alate, koje financira EU; poziva Komisiju da osigura raznolikost i jednaku zastupljenost u radnom okruženju NEB-a; poziva na zaštitu prava radnika i sindikata u radnom okruženju NEB-a;
60. naglašava potrebu da države članice uključe projekte NEB-a u reforme i ulaganja u okviru svojih nacionalnih planova za oporavak i otpornost u skladu sa šest stupova

Mehanizma za oporavak i otpornost.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	14.6.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 39 2 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Atidzhe Alieva-Veli, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Estrella Durá Ferrandis, Rosa Estaràs Ferragut, Lucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Romana Tomc, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Konstantinos Arvanitis, Simona Baldassarre, Ilana Cicurel, Gheorghe Falcă, Krzysztof Hetman, Pierfrancesco Majorino, Antonius Manders, Eugenia Rodríguez Palop
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Mohammed Chahim, Martin Hojsík, Domènec Ruiz Devesa

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

39	+
ECR	Elžbieta Rafalska
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Rosa Estaràs Ferragut, Gheorghe Falcă, Lucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Krzysztof Hetman, Miriam Lexmann, Antonius Manders, Dennis Radtke, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Jordi Cañas, Ilana Cicurel, Martin Hojsík, Max Orville, Monica Semedo
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Mohammed Chahim, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Alicia Homs Ginel, Pierfrancesco Majorino, Manuel Pizarro, Domènec Ruiz Devesa, Marianne Vind
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Sara Mattheiu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

2	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	Guido Reil

3	0
ID	Simona Baldassarre, Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	12.7.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 73 2 7
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Asim Ademov, Matteo Adinolfi, Christine Anderson, Nicola Beer, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Andrea Bocskor, Paolo Borchia, Markus Buchheit, Jerzy Buzek, Ilana Cicurel, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Sylvie Guillaume, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Hannes Heide, Ivars Ijabs, Seán Kelly, Niyazi Kizilürek, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Andrius Kubilius, Marisa Matias, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Iskra Mihaylova, Angelika Niebler, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Diana Riba i Giner, Manuela Ripa, Marcos Ros Sempere, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Maria Spyrali, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Marie Toussaint, Sabine Verheyen, Pernille Weiss, Theodoros Zagorakis, Carlos Zorrinho, Milan Zver
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, Pernando Barrena Arza, Isabel Benjumea Benjumea, Alexander Bernhuber, Vlad-Marius Botoș, Gheorghe Falcă, Klemen Grošelj, Marina Kaljurand, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Alessandro Panza, Massimiliano Salini, Iuliu Winkler
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Biljana Borzan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Antonio Maria Rinaldi, Patrizia Toia, Loránt Vincze, Carlos Zorrinho

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

73	+
ECR	Dace Melbārde, Andrey Slabakov
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Isabel Benjumea Benjumea, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Alexander Bernhuber, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Gheorghe Falcă, Tomasz Frankowski, Séan Kelly, Andrius Kubilius, Angelika Niebler, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Maria Spyrogi, Riho Terras, Sabine Verheyen, Loránt Vincze, Pernille Weiss, Iuliu Winkler, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
RENEW	Nicola Beer, Vlad-Marius Botoş, Ilana Cicurel, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Morten Løkkegaard, Iskra Mihaylova, Morten Petersen, Monica Semedo
S&D	Biljana Borzan, Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Sylvie Guillaume, Robert Hajšel, Hannes Heide, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Adriana Maldonado López, Predrag Fred Matić, Tsvetelina Penkova, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
THE LEFT	Pernando Barrena Arza, Niyazi Kizilyürek, Marisa Matias
VERTS/ALE	Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Romeo Franz, Henrike Hahn, Mikuláš Peksa, Diana Riba i Giner, Manuela Ripa, Marie Toussaint

2	-
ID	Christine Anderson, Markus Buchheit

7	0
ECR	Izabela-Helena Kloc, Grzegorz Tobiszowski
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Alessandro Panza, Antonio Maria Rinaldi
NI	Andrea Bocskor

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani